

AKTIVITETSRAPPORT FOR 2020

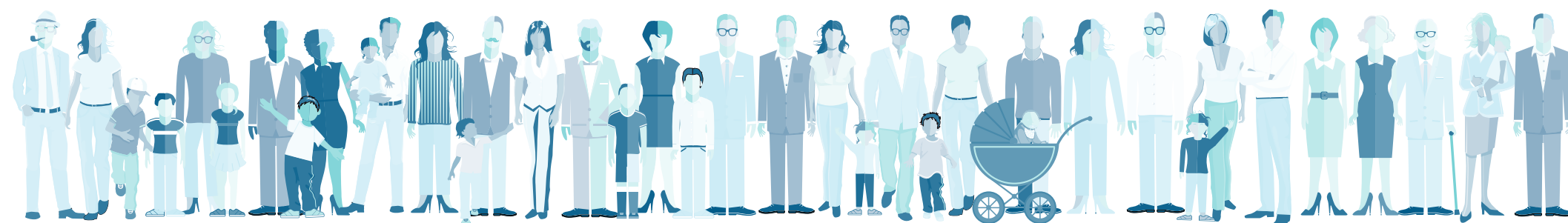
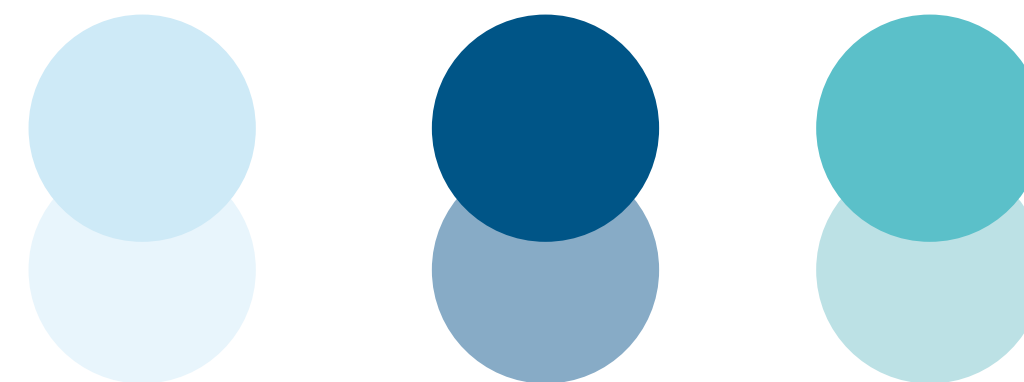
DSOP HAR FÅTT NY LOGO OG GRAFISK PROFIL

DSOP-samarbeidet har som mål å bidra til forenkling, effektivisering og økt kvalitet. Derfor synes vi at det også var på tide å forenkle logoen vår og gjøre den bedre egnet for digitale flater.

Sirklene vi kjenner fra den gamle logoen – som symboliserer samhandling og samarbeid – blir med oss videre, men i ny drakt. Samhandling er tross alt den viktigste forutsetningen for at vi skal lykkes med oppdraget vårt.

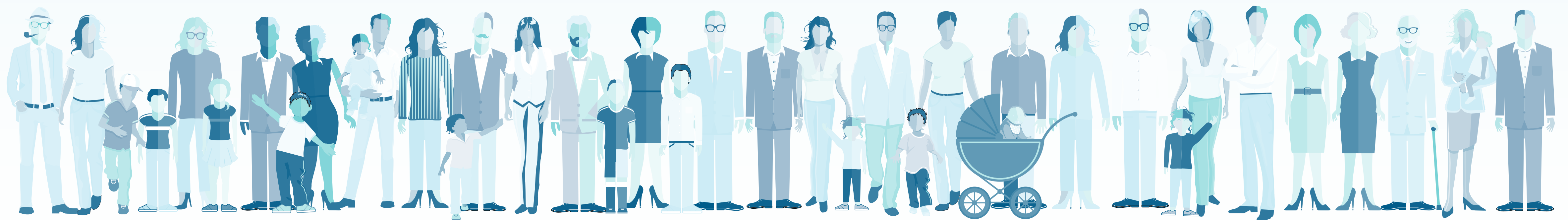
Når vi først lykkes med å forbedre ett element, blir det ofte ekstra tydelig hva mer vi kan gjøre for å løfte totalopplevelsen. Derfor har vi også fornyet de andre grafiske elementene våre, som fargepaletten, skrifttypene og de ulike designelementene.

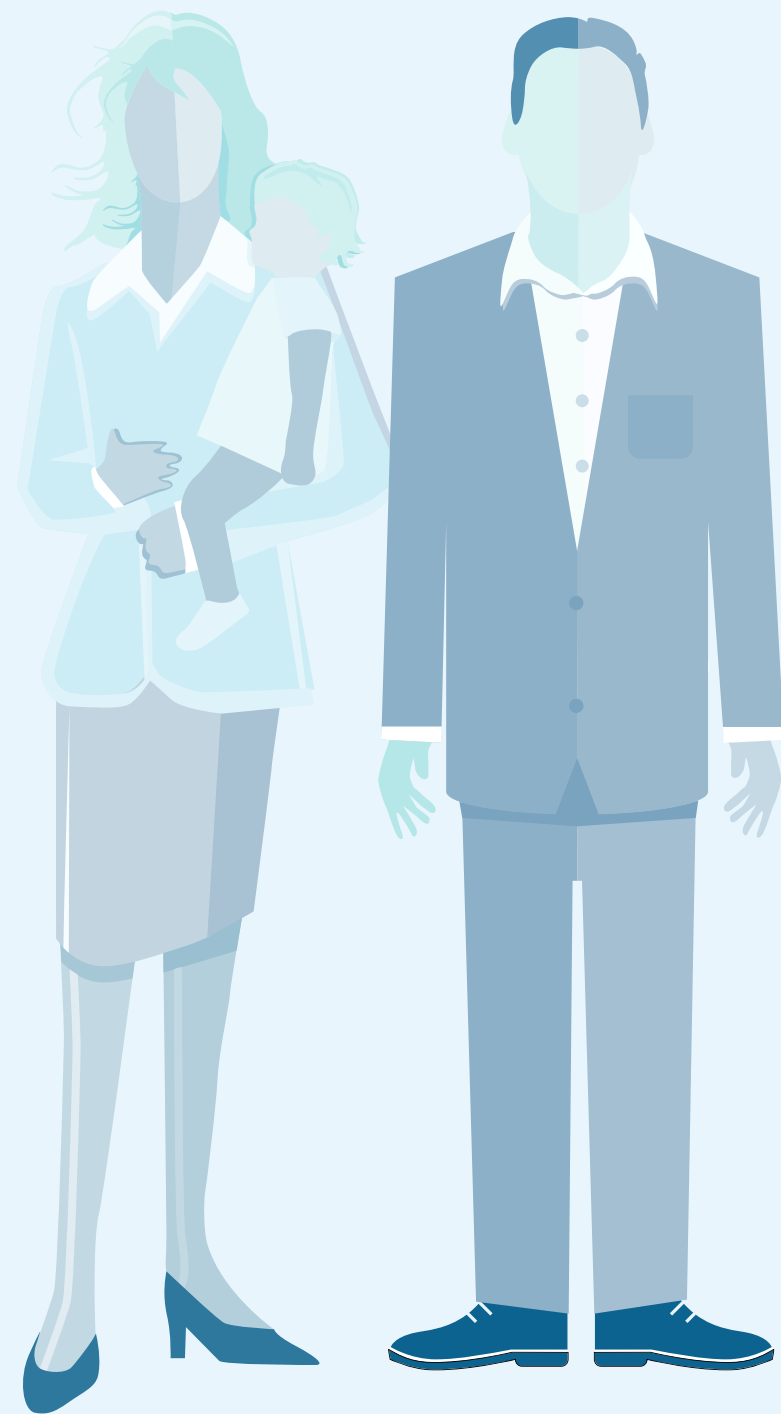
HVA ER DSOP?

I 2016 innledet Skatteetaten, Brønnøysundregistrene og finansnæringen et samarbeid som fikk navnet Digital Samhandling Offentlig Privat (DSOP).

HVA ER DSOP?

I 2016 innledet Skatteetaten, Brønnøysundregistrene og finansnæringen et samarbeid som fikk navnet Digital Samhandling Offentlig Privat (DSOP). Her samarbeider partene om å digitalisere og effektivisere viktige prosesser i samfunnet, som vil skape store verdier og spare aktørene for mye tid og penger. Samtidig vil samarbeidet skape vekst og bidra til den videre digitaliseringen av Norge.

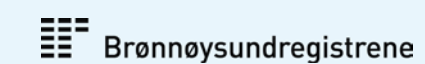
I listen nedenfor kan du se faste deltagere som er involvert i DSOP-samarbeidet per 17. desember 2020.

1. Skatteetaten
2. Brønnøysundregistrene
3. NAV
4. Politiet
5. Kartverket
6. Digitaliseringsdirektoratet
7. Finans Norge / Bits, som representerer både bankene og forsikringselskapene

Aktørene som er nevnt i punkt 8-13, blir jevnlig invitert til møter med porteføljestyret i DSOP for å få oppdateringer om status i programmet og delta i diskusjoner om mulige fremtidige prosjekter/veivalg. Denne gruppen aktører blir heretter kalt DSOP Interessentgruppen.

I tillegg er følgende aktører i dialog med DSOP eller allerede involvert i en eller flere DSOP-aktiviteter – uten å være faste deltagere i DSOP-samarbeidet:

8. Domstolsadministrasjonen
9. Lånekassen
10. Statens vegvesen (SVV)
11. Eiendom Norge
12. Sivilrettsforvaltningen (SRF)
13. Statistisk Sentralbyrå (SSB)

INNHOILDSFORTEGNELSE

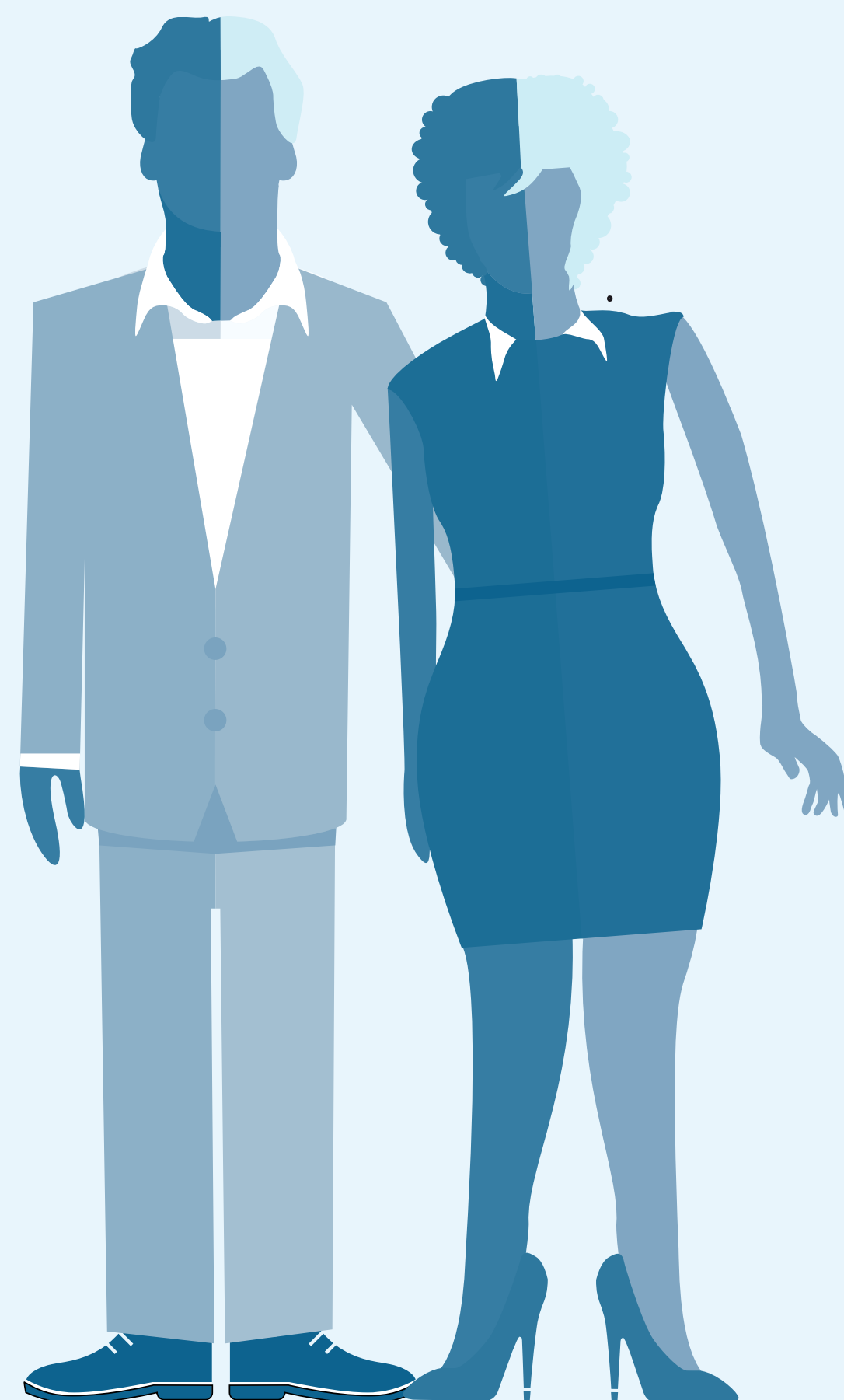
	TJENESTER I FULL PRODUKSJON	PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN	PROSJEKTER SOM ER I PLANLEGGINGSFASEN	
DSOP HAR FÅTT NY LOGO OG GRAFISK PROFIL	2			
HVA ER DSOP?	3			
HVA ER DSOP?	4			
DSOP - kommer både borgerne og samfunnet til gode	7			
Gevinster fra DSOP-aktiviteter	8			
Finansiering av DSOP-aktiviteter	11			
OVERSIKT OVER DSOP-LØSNINGER	12			
	SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD	14		
	MASKINELL KONTROLL AV SIGNATURETT OG PROKURA	17		
	SALDO PÅ STUDIELÅN I NETT- OG MOBILBANK	20		
		KONTROLLINFORMASJON	23	
		DIGITAL SAMHANDLING VED EIENDOMSHANDEL	27	
		SYKE- OG UFØRE-INFORMASJON FRA NAV	30	
		KONKURSBEHANDLING	37	
		ANTIHVITVASKING - MØTEPLASSEN	39	
			PLANLEGGINGSFASEN	41

INNHALDSFORTEGNELSE

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN		PROSJEKTER SOM ER UNDER AVKLARING		ANDRE RELEVANTE PROSJEKTER			
ANTIHVITVASKING - KJENN DIN KUNDE	44	RAPPORTERING AV YRKESSKADE	52	DELING AV DATA FRA OFFENTLIGE ETATER TIL PENSJONSINNRETNINGER	59	ADMINISTRASJONEN I DSOP	61
ANTIHVITVASKING - PEP-LISTE	46	SELSKAPSETABLERING	54			JURIDISKE AVTALER	62
DIGITAL PROSESS FOR TRANSPORTLØYVEGARANTIER	48	KONTONUMMER FOR UTBETALING FRA DET OFFENTLIGE	56			AVKLARINGSFASE: PROSJEKTER SOM ER SATT PÅ VENT	63
						FORVALTNING AV IMPLEMENTERTE DSOP-TJENESTER	64
						FREMTIDSUTSIKTER: MER DATADELING KOMMER SAMFUNNET TIL GODE	65
						VEDLEGG: STYRING OG KONTROLL I DSOP	66
						STYRINGSMODELL	66
						STYRINGSGRUPPEN I DSOP	66
						PROGRAMKONTORET	66
						PROSJEKTLEDELSE	66
						REFERANSEGRUPPER	66

DSOP - KOMMER BÅDE BORGERNE OG SAMFUNNET TIL GODE

” *Samarbeidet mellom NAV, politiet, Skatteetaten, Brønnøysundregistrene, Finans Norge og Bits viser hvilken kraft som kan utløses til beste for samfunnet og borgerne.*

I forbindelse med fremleggelsen av regjeringens digitaliseringsstrategi for offentlig sektor i juni 2019, understreket daværende digitaliseringsminister Nikolai Astrup hvor viktig det er med et godt tillitsbasert samarbeid mellom offentlige og private virksomheter, som kommer både borgerne og samfunnet til gode.

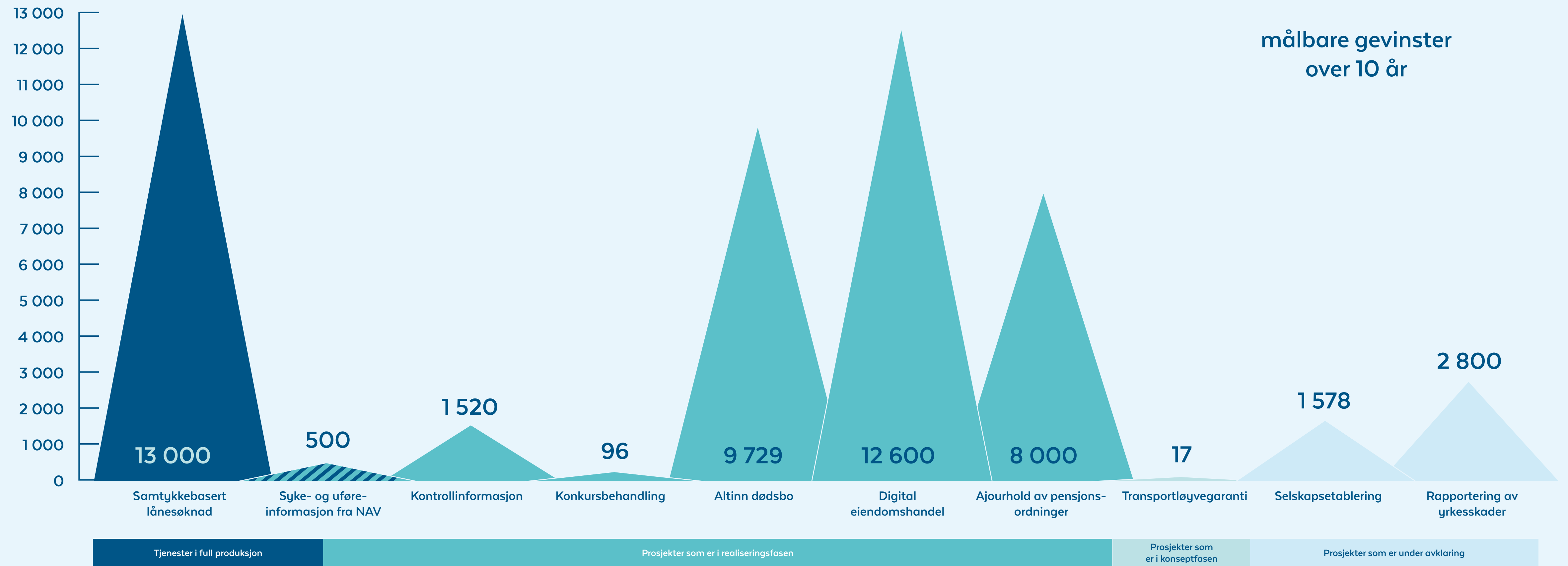
GEVINSTER FRA DSOP-AKTIVITETER

49 840 000 000 kr

målbare gevinster
over 10 år

nettogevinster MNOK over 10 år

GEVINSTER FRA DSOP-AKTIVITETER

Resultatene fra samarbeidet i DSOP har siden oppstarten gitt store gevinster som kommer både innbyggere, næringslivet og offentlig sektor til gode. Noen av disse gevinstene er målbare (som vist i grafen på forrige side), mens andre er ikke-målbare samfunnsgevinster, som for eksempel å forhindre kriminalitet og gjøre det lettere for innbyggere å søke om forsikringsutbetalinger ved skade/sykdom eller lignende.

Da prosjektene Samtykkebasert lånesøknad (SBL) og Digital eiendomshandel gikk nærmere inn på gevinstestimaterne i planleggingsfasen, så man at de første gevinstanslagene var altfor moderate. SBLs første anslag lå litt over 6 milliarder og er nå på hele 13 milliarder. Tilsvarende var de første estimatene for Digital eiendomshandel 2,8 milliarder, og er nå i overkant av 12 milliarder.

I tillegg til de målbare gevinstene som er nevnt over, fører det tette samarbeidet til økt tillit mellom aktørene. Dette gjør det lettere å finne frem til nye samarbeidsområder. Et konkret eksempel som fikk mye oppmerksomhet, var den viktige første kompensasjonsordningen som skulle bidra med «nødhjelp» til bedrifter som havnet i alvorlig finansiell knipe da Norge stengte ned som følge av koronapandemien i mars 2020. På bare tre uker klarte partene, som har lang erfaring med samarbeid i DSOP, å få realisert ordningen og utbetalt penger til den første bedriften som hadde søkt om støtte.

Et annet positivt resultat som har kommet ut av de mange DSOP-prosjektene, er at funksjonaliteter som er utviklet i ett prosjekt, kommer til nytte i et annet. Gjenbruk er et sentralt prinsipp i DSOP og omfatter selvfølgelig også bruken av Norges felleskomponenter. Nedenfor kan du se noen av felleskomponentene som benyttes i DSOP.

I tillegg til gjenbruk innenfor DSOP-samarbeidet har også programkontoret i DSOP bidratt med inspirasjon til, og som en referanse for, andre offentlig private samarbeid (OPS). Et eksempel er OPS Landbruk, der man blant annet har gjenbrukt samtykkeløsningen, og planlegger ytterligere gjenbruk innenfor landbrukslån og salg av landbrukseieendom. Se link¹ under for mer informasjon om OPS Landbruk.

Offentlige felleskomponenter:

- **Altinn – en internettportal for digital dialog mellom næringslivet, privatpersoner og offentlige etater.** Altinn er også en teknisk plattform som offentlige virksomheter kan benytte for å lage digitale tjenester. Videre er Altinn for mange kjent som portalen der innbyggere og næringslivet blant annet kan sjekke den årlige skattemeldingen.
- **Altinn – samtykkeløsningen:** en dataeier (for eksempel en lånsøker) kan samtykke til at en virksomhet (for eksempel en bank), på deres vegne, kan hente data til et spesifikt formål fra en behandlingsansvarlig (for eksempel skattemeldingen og lønnsdata fra Skatteetaten i forbindelse med behandlingen av en lånesøknad).

- **Altinn – delegeringstjenesten:** gjør det mulig for banker/virksomheter å gi systemleverandør fullmakt til å sende forespørsler til etatene på vegne av banken/virksomheten.
- **Altinn – formidlingstjenesten:** gjør det blant annet mulig for banker/meglere og Kartverket å gjennomføre digital eiendomshandel og digital tinglysning.
- **Autentiseringstjenester:** ID-porten sørger for sikker autentisering av brukere, og maskinporten tilbyr tilsvarende autentisering av maskiner (for maskin-til-maskin-kommunikasjon).
- **Andre felleskomponenter:** I tillegg til funksjonaliteten som er nevnt over, benytter DSOP blant annet sentraliserte adresseringstjenester² som for eksempel API-katalogen, og sikkerhetstjenester som for eksempel validering av virksomhetssertifikater³.

1. <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/landbrukets-dataflyt/assets/Info-om-OPS-Landbruk.pdf>

2. «Telefonkataloger» for data og tjenester. For mer informasjon, se <https://data.norge.no/>

3. Business Certificate Publisher (BCP) og Business Certificate Locater (BCL).

GEVINSTER FRA DSOP-AKTIVITETER

Offentlige registre:

- **Enhetsregisteret:** et sentralt dataregister som inneholder grunnleggende opplysninger om virksomheter, slik at de slipper å sende ut de samme opplysningene til flere. Disse opplysningene brukes i stor skala på tvers av offentlig forvaltning og blant private aktører. Enhetsregisteret er en del av Brønnøysundregistrene.
- **Folkeregisteret:** danner grunnlaget for blant annet skattemanntallet, valgmannallet og befolkningsstatistikken. Et korrekt folkeregister er en forutsetning for at alle borgere skal motta informasjon fra offentlige myndigheter, og er et viktig grunnlag for at pliktene og rettighetene deres blir ivaretatt. Både offentlige og private virksomheter bruker opplysninger fra Folkeregisteret, som er en del av Skatteetaten.
- **A-ordningen:** forvaltes av Skatteetaten og er en samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om ansattes lønn på til NAV, SSB og Skatteetaten.
- **Aa-registeret:** et register der informasjon om alle arbeidsforhold (hvem som er ansatt hvor) er samlet. Registeret forvaltes av NAV.

Andre felleskomponenter:

- **Kundeforholds-API:** kundeforholdsregistre som driftes av finansnæringen (ved Bits) og inneholder alle bankkonti i Norge – med informasjon om deres rettmessige eiere og eventuelle disponenter.

FINANSIERING AV DSOP-AKTIVITETER

Et sentralt prinsipp i DSOP-samarbeidet er at hver aktør bærer sine egne kostnader. Dette reduserer administrasjonen av programmet til et minimum, men introduserer også noen utfordringer i tilfeller der gevinstene realiseres et annet sted enn der kostnadene kommer.

Tidlig i DSOP-samarbeidet knyttet vi derfor tre prosjekter sammen i en portefølje. De som ville være med i ett av dem og realisere gevinster i dette, måtte også forplikte seg til å være med i de to andre, som var forventet å gi størst gevinster hos andre aktører.

- 1 **Samtykkebasert lånesøknad:** var forventet å gi størst gevinster for finansnæringen, men ville innebære innsats fra, og dermed også kostnader for, bankene, Skatteetaten og Brønnøysundregistrene.
- 2 **Kontrollinformasjon:** var ønsket for i første omgang å forbedre kontrollvirksomheten i Skatteetaten (og senere NAV og politiet), men ville innebære innsats fra, og dermed også kostnader for, bankene som skulle sende kontoinformasjon til etaten(e).
- 3 **Konkursbehandling:** var ønsket av Brønnøysundregistrene for å forbedre løsningen de leverer til offentlig oppnevnte bostyrere, men ville på samme måte som for Kontrollinformasjon innsats fra, og dermed også kostnader for, bankene.

Når nå DSOP-programmet har kjørt i mange år og det er opparbeidet høy grad av tillit mellom aktørene, er det ikke samme behovet for slike ordninger for å sikre gjennomføring av DSOP-prosjekter. Det er likevel viktig at det over tid er en balansert prosjektportefølje som gir gevinster for alle parter.

Som det går frem av teksten «Avklaringsfase: Prosjekter som er satt på vent» på side 62, er det i noen prosjekter behov for å bestemme eierskap til felleskomponenter som det ikke naturlig utpeker seg en eier til (og som dermed skal finansiere utvikling og drift).

OVERSIKT OVER DSOP-LØSNINGER

De første prosjektene ble startet opp i 2016, og mange av funksjonalitetene som er levert, gir store gevinster for næringslivet, offentlig sektor og samfunnet som helhet. Som du kan se av oversikten på denne siden, er det i porteføljen av pågående prosjekter og implementerte løsninger stor bredde i funksjonaliteter og involverte aktører.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

Samtykkebasert lånesøknad (SBL)

Legge til rette for at banker, med lånsøkers samtykke, kan innhente informasjon digitalt fra Skatteetaten om lånsøkers inntekt og formue/gjeld.

Maskinell kontroll av signaturrett og prokura

Effektivisere hverdagen for aktørene gjennom maskinell løsning for oppslag og kontroll av hvem som kan forplikte et foretak. Redusere behov for manuelle oppslag og validering av signatur/prokura (en tjeneste fra Brønnøysundregistrene).

Saldo på studielån i nett- og mobilbank

Øke folks bevissthet om egen totaløkonomi gjennom å vise saldo fra Lånekassen i nettbanken. Dette vil gjøre folk i stand til å planlegge egen økonomi bedre, og redusere tilfeller av ubehagelige overraskelser og eventuelle mislighold.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON/ REALISERINGSFASEN

Syke- og uføreopplysninger fra NAV

Dele vedtaksinformasjon fra NAV digitalt med forsikringselskapene. Dette bidrar til at behandlingstiden for søknader om ytelser kuttes dramatisk, samtidig som personvernet (sensitive helseopplysninger) styrkes.

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

Kontrollinformasjon

Legge til rette for at saksbehandlere i Skatteetaten, NAV og politiet som jobber med etterforskning og kontrollvirksomhet, raskere får oversikt over alle bankforbindelser, saldoer og transaksjoner for dem som kontrolleres.

Konkursbehandling

Gi bankene løpende varsler om konkurser digitalt (pushvarsel) slik at bankkonti kan stenges automatisk. Gi bostyrer oversikt over boets bankforbindelser, saldo og transaksjoner via bosiden.

Altinn dødsbo

Forenkle den administrative byrden som de etterlatte blir pålagt etter et dødsfall – herunder å få oversikt over verdiene og gjelden i boet.

Digital samhandling ved eiendomshandel

Digitalisere hele boligkjøpsprosessen og all dialog som går mellom bank og megler i forbindelse med en bolighandel.

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN/ REALISERINGSFASEN

Antihvitvask - samordnet innsats

Bidra til bedre bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering.

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN

Digital prosess for transportløyvegarantier

Standardisere og digitalisere informasjonsutvekslingen mellom banker (garantistene) og Statens vegvesen i forbindelse med søknader om transportløyver.

PROSJEKTER SOM ER UNDER AVKLARING

Rapportering av yrkesskade

Forenkle, effektivisere og kvalitetssikre prosessen for innrapportering og oppfølging av yrkesskader – via et sentralt distribusjonspunkt til mange ulike mottakere med ulike behov for informasjon.

Selskapsetablering

Effektivisere prosessen for etablering av nye selskaper. Prosjektet ledes av Brønnøysundregistrene.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD

SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD:

FORENKLER LÅNEPROSESSEN OG REDUSERER RISIKOEN FOR MISLIGHOLDTE LÅN

Problem

For å få innvilget et lån i banken må lånsøkere dokumentere at de evner å betjene fremtidige renter og avdrag. Tidligere måtte lånsøkere fremlegge de tre siste lønsslippene og det siste skatteoppgjøret for å få lånesøknaden sin behandlet. Lånsøkeren tok enten med seg de fysiske papirene til banken, eller skannet dem og la dem ved den digitale lånesøknaden.

I tillegg til at prosessen opplevdes tung og tidkrevende for både lånsøkerne og banken, innebar den også en sikkerhetsrisiko: Lånsøkere kunne forfalske papirene sine, og saksbehandlerne kunne gjøre feiltastinger ved overføring av informasjon til bankens system.

Løsning

Med den nye løsningen kan en lånsøker med sitt samtykke godkjenne at banken kan innhente nødvendige skatte- og inntektsopplysninger direkte fra Skatteetaten. Finansieringsbevis kan dermed utstedes mye raskere enn før – og med redusert risiko for manipulering av kredittopplysninger.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **ID-porten:** gir sikker autentisering av lånsøker og eventuell medlånsøker.
- **Samtykkeløsningen i Altinn:** gjør at lånsøker digitalt kan samtykke til at banken innhenter data fra Skatteetaten.

Prosessten starter med at en lånsøker logger seg inn i nettbanken og samtykker til at banken kan innhente skatte- og inntektsopplysninger fra Skatteetaten. Banken innhenter deretter nødvendige opplysninger fra Skatteetaten og behandler lånesøknaden fortløpende.

SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD: FORENKLER LÅNEPROSESSEN OG REDUSERER RISIKOEN FOR MISLIGHOLDTE LÅN

Status

Mer enn 95 prosent av alle norske banker har tatt i bruk den nye løsningen, som gjør at de nå kan innhente skatte- og inntektsopplysninger digitalt fra Skatteetaten.

Gvinster

Målbare gvinster

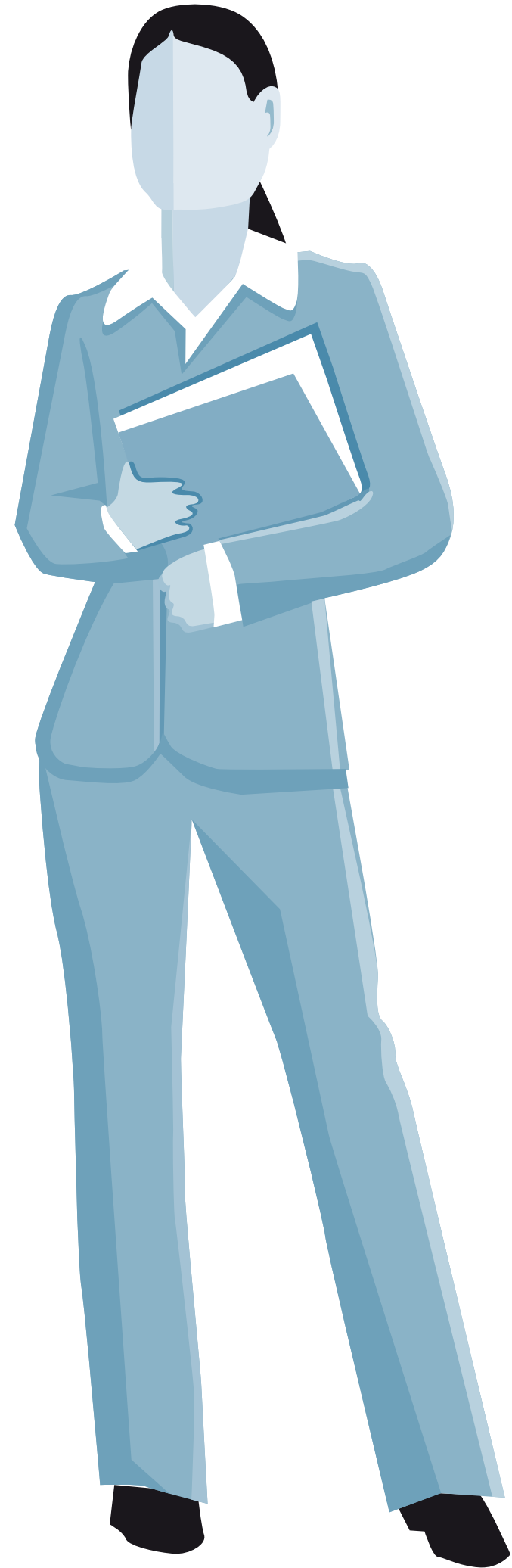
- Nytteverdien av løsningen er anslått å være 13 milliarder kroner over 10 år.
- Løsningen bidrar til redusert tap som følge av misligholdte lån.

Samfunnsgevinster

- Løsningen sikrer at lånsøkere får bedre kontroll på egen økonomi og ikke får innvilget et høyere lån enn vedkommende faktisk klarer å håndtere, siden det blir vanskeligere å manipulere tall for lønn, gjeld og formue.
- Banken kan kun innhente relevant informasjon som er nødvendig for å behandle lånesøknaden.
- Både lånsøkeren og banken sparer tid.

TJENESTER I FULL PRODUKSJON

MASKINELL KONTROLL AV SIGNATURRETT OG PROKURA

MASKINELL KONTROLL AV SIGNATURRETT OG PROKURA: SIKRER EFFEKTIV KONTROLL AV HVEM SOM KAN SIGNERE AVTALER PÅ VEGNE AV EN VIRKSOMHET

Problem

De siste årene har tallet på digitale forretningstransaksjoner økt dramatisk – spesielt etter at koronapandemien la begrensninger på folks bevegelsesfrihet. I gjennomføringen av slike transaksjoner er det viktig å forsikre seg om at man vet hvem man inngår avtaler med, og at denne avtaleparten har rettigheter til å forplikte bedriften i den størrelsesorden som transaksjonen innebærer (autorisasjon).

Det å sjekke hvem som har autorisasjon til å signere på vegne av en virksomhet, er i dag en tungvinn og manuell prosess – og risikoen for feil er stor.

Vedtektene for selskapet er tilgjengelige fra Enhetsregisteret i Brønnøysund, og man må lete opp bestemmelsene, som er i fritekstformat og sier for eksempel «Signatur: Daglig leder og styrets leder i fellesskap». I tillegg sier loven at hele styret samlet alltid kan forplikte selskapet.

Prosesen beskrevet over, er tidkrevende og innebærer stor grad av skjønn ettersom at den som foretar undersøkelsen, selv må tolke informasjonen fra vedtektene. Dette gjør at mange transaksjoner gjennomføres uten at avtalepartene er tilstrekkelig validert.

Løsning

Løsningen som er etablert⁴, gir mulighet for å slå opp på organisasjonsnummeret til et foretak og få ut en oversikt over alle personer eller kombinasjoner av personer⁵ som kan forplikte foretaket gjennom signatur eller prokura. Løsningen gjør det også mulig å kontrollere at de personene som har forpliktet foretaket, har vært berettiget til dette i henhold til reglene om signatur eller prokura.

4. API dokumentasjon: <https://data.brreg.no/fullmakt/docs/index.html>

5. Brønnøysundregistrene kan ikke per dags dato overføre en liste med fødselsnummer (som kan signere på vegne av selskapet) for eksempel til en bank – selv om banken har behandlingsgrunnlag for denne informasjonen. Brønnøysundregistrene har bedt Nærings- og fiskeridepartementet om å åpne for at dette juridiske hinderet fjernes.

MASKINELL KONTROLL AV SIGNATURRETT OG PROKURA: SIKRER EFFEKTIV KONTROLL AV HVEM SOM KAN SIGNERE AVTALER PÅ VEGNE AV EN VIRKSOMHET

Status

Løsningen er i full produksjon.

Gvinster

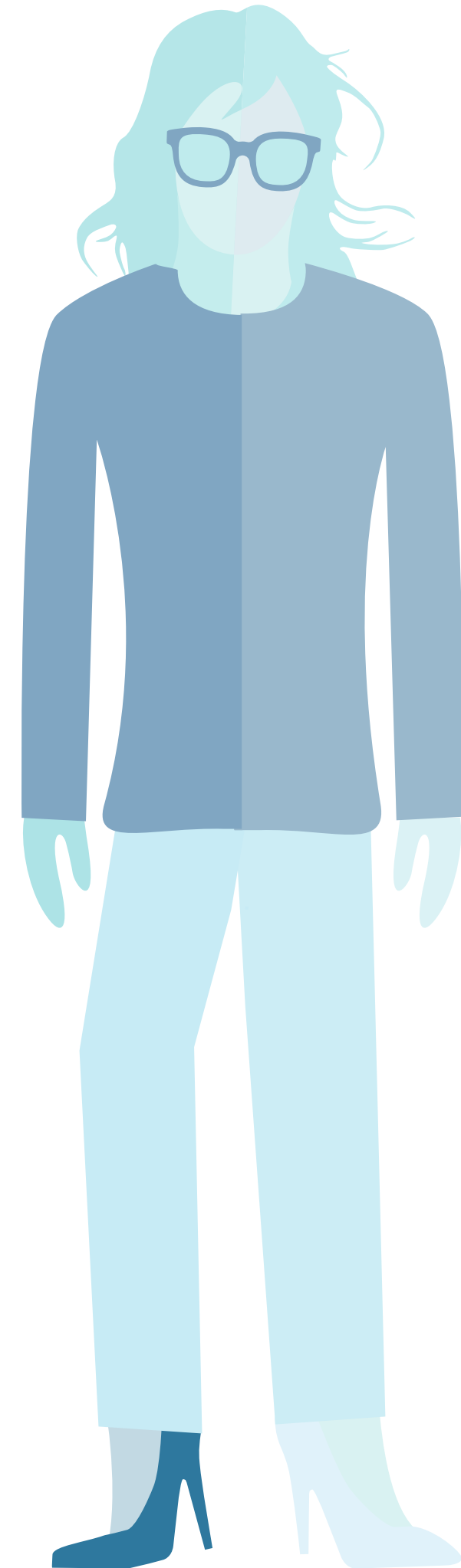
Målbare gvinster

- Løsningen gir en tidsbesparelse ved at manuelt oppslag på vedtekter registrert hos Brønnøysundregistrene, er erstattet av en automatisert sjekk (ev. data-uttrekk).
- Ved å styrke kontrollen av avtale-motpart reduserer virksomhetene risikoen for at avtaler blir kjent ugyldige fordi det viser seg at avtalen er inngått med en avtalepart uten nødvendig signaturrett/prokura.

Samfunnsgevinster

- Avtaleinngåelse kan gjøres trygt gjennom en digital prosess, med mulighet for automatisert validering av signaturrett og prokura.

SALDO PÅ STUDIELÅN I NETT- OG MOBILBANK

Veldig moro. Oversiktlig. Jeg hadde ikke peiling på hvor mye lån jeg hadde i Lånekassen.

- Nettbankbruker

Helt supert, nå har jeg full kontroll på gjenstående beløp.

- Nettbankbruker

SALDO PÅ STUDIELÅN I NETT- OG MOBILBANK: ØKER BEVISSTHETEN RUNDT STUDIELÅN

Problem

Tidligere måtte man logge seg inn på Lånekassens nettsider for å se saldoen på studielånet sitt – en løsning som mange opplevde som tungvint sammenlignet med et besøk i nett- eller mobilbanken. Dette kunne i verste fall føre til en økning i saker som Lånekassen måtte sende til inkasso, som følge av at kundene ikke hadde god nok oversikt over sin egen privatøkonomi.

Løsning

Lånekassens kunder kan nå enkelt sjekke saldoen på studielånet sitt direkte fra nett- og mobilbanken eller en annen økonomiapp. Etter at kunden har gitt samtykke via Altinn, kan Lånekassen utlevere informasjon om studielånet. Denne informasjonen kan deretter vises i nettbanken, mobilbanken eller en annen økonomiapp.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Autentiseringstjenester:** ID-porten gir sikker autentisering av kunden.
- **Altinn – samtykkeløsningen:** gjør at kunden digitalt kan samtykke til at en bank/virksomhet kan vise studielån fra Lånekassen.

- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten kontrollerer tilgang for banker/virksomheter som ber om informasjon fra Lånekassen.
- **Altinn – delegeringstjenesten:** gjør det mulig for banker/virksomheter å gi systemleverandør tilgang til å sende forespørsler til Lånekassen på vegne av banken/virksomheten.

Status

Etter seks måneder i pilotproduksjon har over 110 000 kunder i SpareBank 1 tatt i bruk tjenesten. Av 3200 kunder som har gitt tilbakemelding, har 94 prosent gitt tjenesten «tommel opp». Ifølge SpareBank 1 er det sjelden at en tjeneste blir så godt mottatt og raskt tatt i bruk av kundene.

Andre banker og virksomheter knytter seg til tjenesten fortløpende, og i starten av 2021 vil flere virksomheter kunne vise saldo på studielån på sin digitale flate.

Gevinster

Målbare gevinster

- Gjennom økt bevisstgjøring om studielånet forventer Lånekassen at andelen nye kundeforhold som ender som inkassosaker, vil reduseres. Dette vil medføre at Lånekassen forbedrer sine økonomiske resultater, og færre låntakere får ekstra økonomisk byrde som følge av purregebyr og inkassosalær.

Samfunnsgevinster

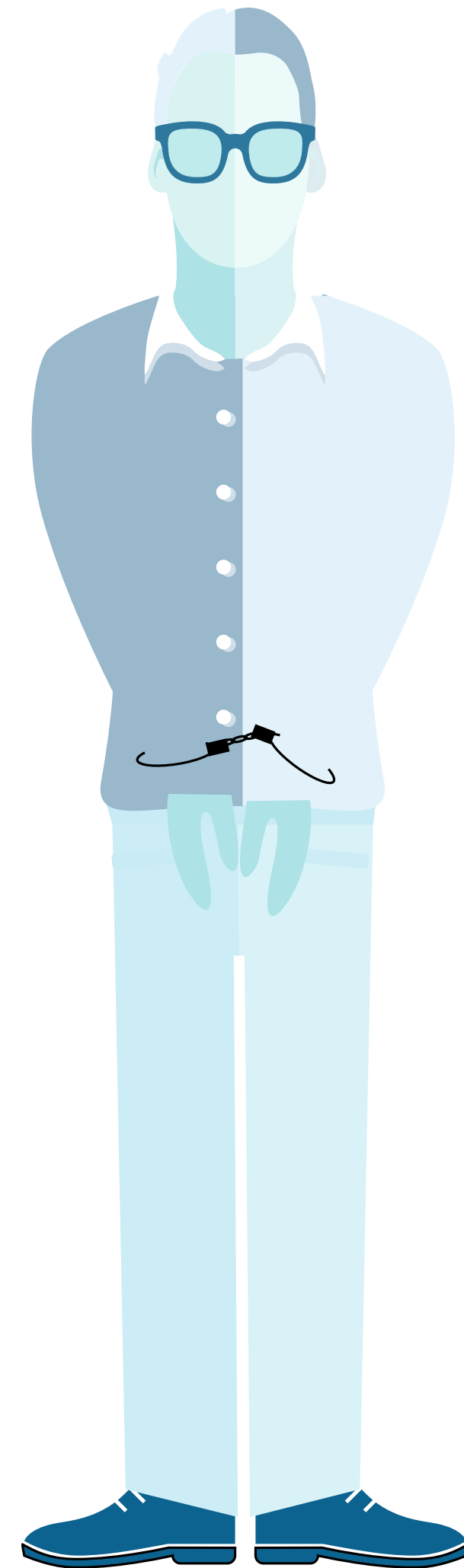
- Løsningen gir både brukerne og bankene/Lånekassen ekstra trygghet, samtidig som det gir brukerne bedre kontroll på egen økonomi, og reduserer dermed risikoen for mislighold.
- Kunder av Lånekassen unngår ubehagelige overraskelser når de søker om boliglån, for eksempel at de glemmer at de har et studielån som kan redusere det de kan få i lån (mindre egenkapital enn antatt).

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

KONTROLLINFORMASJON

” *Politiets viktigste oppgave er å forebygge, avdekke, etterforske og irtetteføre kriminalitet. Finansoppslag gjør at vi kan hente ut viktig informasjon fra bankene om kontoopplysninger i straffesaker på en rask og effektiv måte og i sanntid. Automatisering og digitalisering av denne prosessen gir politiet store tidsbesparelser og frigjør viktig kapasitet, som igjen bidrar til god sikkerhet, kvalitet og effektivt politiarbeid. Behandlingstiden for forespørsel til bankene i hver enkelt sak reduseres betydelig, og rask tilgang til informasjon gjør også at vi kan inndra midler umiddelbart der det er behov for dette og lovkrav er oppfylt.*

Når vi går fra pilot til full drift i dette arbeidet, vil det kunne få betydelige effektiviseringsgevinster for politiet generelt og våre etterforskere spesielt. Samfunnet vil også se store gevinster samla sett, ikke minst når det gjelder vår evne til å forebygge og bekjempe økonomisk og annen alvorlig kriminalitet.

- Seksjonssjef Harald Bøhler, Politidirektoratet

KONTROLLINFORMASJON: DIGITALISERT KONTROLLPROSESS SOM AVSLØRER OG FOREBYGGER ØKONOMISK KRIMINALITET

Problem

I forbindelse med kontroll- og etterforskningsaktiviteter kan Skatteetaten, NAV og politiet be banker og andre finansforetak om innsyn i en persons eller organisasjons kontoinformasjon.

Oversendelsen av denne kontoinformasjonen har tidligere foregått manuelt og vært tidkrevende for både etatene og finansforetakene.

Løsning

Med den nye løsningen kan finansforetakene utlevere kontoinformasjon digitalt til Skatteetaten, NAV og politiet. I stedet for at den aktuelle etaten først må bruke tid på å manuelt kartlegge i hvilke finansforetak objektet (personen eller organisasjonen) er kunde, får de nå rask og maskinell tilgang til denne informasjonen.

Prosessen starter med at det går ut en automatisk forespørsel til kundeforholdsregistrene KAR/KFR fra den aktuelle etatens system. I retur får etaten en liste over finansforetak der objektet har eller har hatt et kundeforhold. Etaten kan deretter sende en automatisk digital forespørsel om å få tilsendt den relevante kontoinformasjonen fra finansforetakene på listen.

Kontoinformasjonen som deles i løsningen:

- liste over kontoer og saldo på disse
- transaksjonshistorikk for ønsket tidsperiode
- liste over hvem som kan bruke kontoene (disposisjonsforhold)
- kortinformasjon

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Kundeforholds-API:** gir etatene en liste over finansforetakene som personen eller bedriften har et kundeforhold med.
- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten gjør at finansforetaket kan autentisere og autorisere etaten som ber om informasjon.
- **Andre felleskomponenter:** API-katalogen gir etatene informasjon om hvor finansforetakene på listen befinner seg.

”NAV Kontrolls viktigste oppgave er å forebygge og avdekke trygdesvindel. I dette arbeidet er vi helt avhengig av presis og tidsriktig informasjon om våre brukere, og da er kjennskap til pengetransaksjoner bankene og finansinstitusjonene hjelper oss med, av uvurderlig betydning. Med implementeringen av løsningen for DSOP Kontrollinformasjon, har vi blitt både mer effektive og mer treffsikre i vårt arbeid, noe vi er veldig godt fornøyd med.

- Ole Johan Heir, Direktør NAV Kontroll

KONTROLLINFORMASJON: DIGITALISERT KONTROLLPROSESS SOM AVSLØRER OG FOREBYGGER ØKONOMISK KRIMINALITET

Status

Mer enn 95 prosent av alle norske banker har tatt i bruk en pilotløsning som gjør at etatene raskere og enklere kan innhente kontoinformasjon fra bankene når de har hjemmel til dette.

Fordi det fortsatt er juridiske spørsmål som må avklares (se «Juridiske avtaler» på side 61), er en formell overgang til normal drift og forvaltning av løsningen midlertidig utsatt. Som følge av denne utsettelsen er antallet saksbehandlere som kan bruke løsningen hos etatene, begrenset til 250.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen bidrar til en besparelse på 1,5 milliarder kroner over 10 år.
- Ved å digitalisere og automatisere prosessen sparer både bankene og etatene tid.
- Raskere behandlingstid gjør at etatene totalt kan behandle flere saker.
- Mer effektiv kontroll og etterforskning muliggjør økt skatteinngang og inntjening fra bøter.

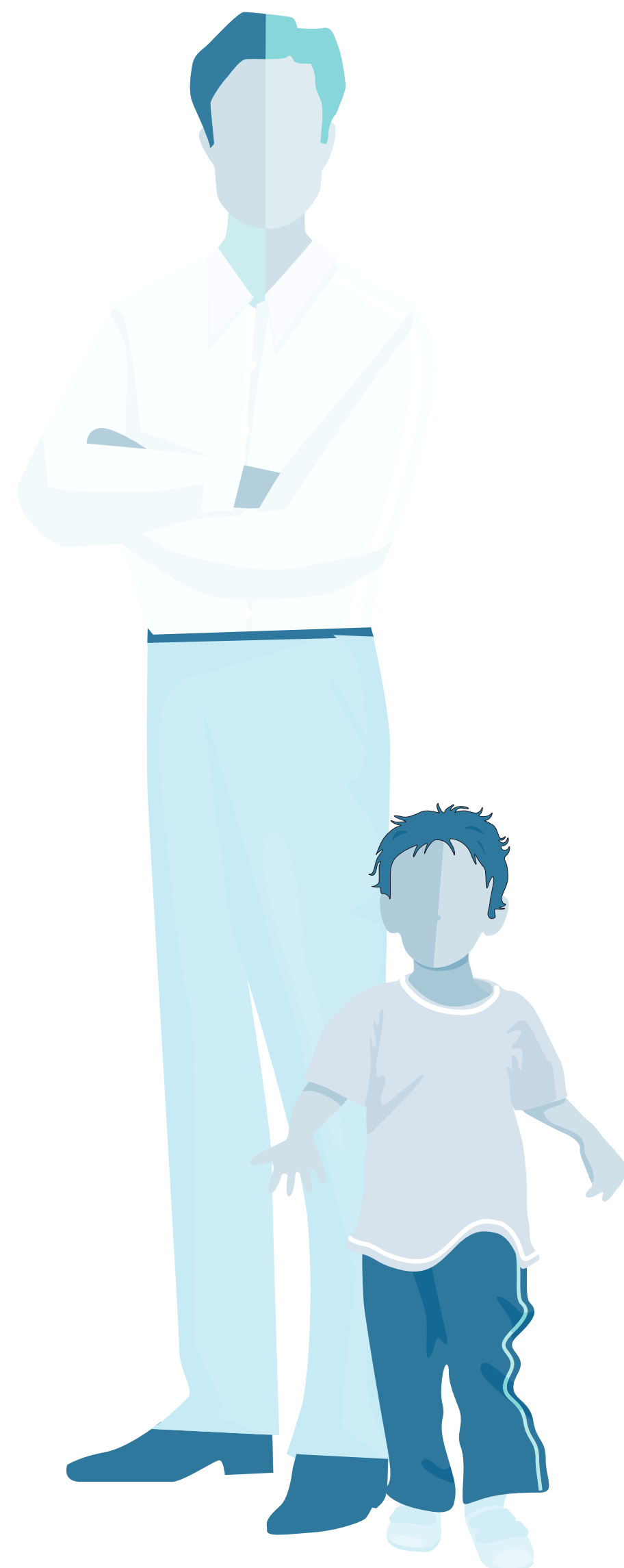
Samfunnsgevinster

- Effektiv kontroll gir tillit til at kriminalitet bekjempes, og at velferdssystemet ikke misbrukes.
- Når risikoen for å bli oppdaget øker, reduseres antallet svindelforsøk.
- Økt kontroll fører til færre feilutbetalinger fra NAV.

I Skatteetatens arbeid med å bekjempe skattekriminalitet er bankopplysninger en viktig kilde. Digital innhenting av kontoopplysninger fra bankene vil effektivisere Skatteetatens kontrollarbeid betydelig og gi oss enda mer tidsriktig informasjon slik at vi gjør en enda bedre jobb. DSOP kontrollinformasjon gir i tillegg mer effektive prosesser – både for bankene og for de næringsdrivende, som kan få en raskere kontrollgjennomføring.

*- Erik Nilsen, avdelingsdirektør
Skattekrimavdelingen, divisjon Innsats*

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

DIGITAL SAMHANDLING VED EIENDOMSHANDEL

”

Regjeringen gjør det mulig for banker og eiendomsmeglere å innføre heldigital eiendomshandel ... og er et veldig godt eksempel på hva vi kan få til når offentlig og privat sektor samarbeider om digitale løsninger.

- statsrådene Monica Mæland og Nikolai Astrup

www.regjeringen.no/no/aktuelt/digitaliserer-bolighandelen--sparer-naringslivet-for-milliarder/id2632957/

DIGITAL SAMHANDLING VED EIENDOMSHANDEL: EFFEKTIVISERER BOLIGKJØPSPROSESSEN OG DIGITALISERER DIALOGEN MELLOM BANK OG MEGLER

Problem

I forbindelse med en eiendomshandel er det mye informasjon og mange dokumenter som må utveksles mellom bank og megler. Dette har tradisjonelt foregått via telefon, e-post eller postgang. Kjøper og selger må normalt også møte opp fysisk hos både bank og megler for å signere dokumenter, eller dokumentene må sendes frem og tilbake med posten. Prosessen har derfor vært både tidkrevende og tidvis vanskelig å koordinere. I tillegg har dialogen mellom bank og megler vært ustrukturert, da de ikke har hatt en felles digital kommunikasjonskanal.

Løsning

Målet for prosjektet er å lansere en alternativ prosess som gjør det mulig for bank og megler å utveksle all informasjon og alle dokumenter digitalt. Løsningen skal samtidig legge til rette for at kjøper og selger kan signere alle nødvendige dokumenter elektronisk, og at eiendommen kan tinglyses elektronisk hos Kartverket. Alt fra oversendelse av kjøpekontrakter og pantedokumenter til kontroll av kundens finansiering i budrunder skal på sikt kunne håndteres digitalt i denne løsningen.

Digital informasjonsutveksling mellom bank og megler vil foregå gjennom en meldingspostkasse i Altinn. Det betyr at alle banker og eiendomsmeglere som er koblet opp på løsningen, vil kunne kommunisere digitalt – uavhengig av kjedetilørighet og hvilken systemleverandør som er benyttet.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Altinn – formidlingstjenesten:** brukes for å sende dokumenter og meldinger mellom aktørene (bank, eiendomsmegler og Kartverket).

Status

En løsning for oversendelse av elektroniske pantedokumenter mellom bank, megler og Kartverket er utviklet og tatt i bruk av majoriteten av norske banker og eiendomsmeglere. Nye aktører kobler seg på fortløpende, og videreutviklingen av funksjoner for å kunne utveksle nye dokumenter og meldinger fortsetter ut 2021.

Gevinster

Målbare gevinster

- Forventet gevinst over 10 år er 12,6 milliarder, som følge av tidsbesparelser hos kjøper, selger, bank, megler og Kartverket.

Samfunnsgevinster

- Reduksjon i postforsendelser og fysiske dokumenter vil gi en positiv klimaeffekt.
- Utveksling av sensitiv kundeinformasjon vil foregå på en sikrere måte.

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

SYKE- OG UFØRE- INFORMASJON FRA NAV

”

Kundene våre er ofte i en sårbar og vanskelig situasjon. Frem til nå har det vært lange saksbehandlings- og ventetider. Innhenting av syke- og uføreinformasjon fra NAV via løsningen til DSOP har ført til at vi er mer effektive i arbeidet vårt, da deler av saksbehandlingen nå kan automatiseres. I tillegg har hele prosessen i et forsikringsoppgjør blitt betydelig enklere og tryggere, spesielt for den syke. Dette er både vi og kundene veldig takknemlig for.

- Marita Kørre Grande, direktør Kundeoppgjør, DNB Liv

SYKE- OG UFØREINFORMASJON FRA NAV: REDUSERER DEN ADMINISTRATIVE BYRDEN VED SYKDOM/UFØRHET

Problem

Hvis man skulle være så uheldig å bli helt eller delvis arbeidsufør, får man arbeidsavklaringspenger (AAP) eller uføretrygd fra NAV, men inntekten kan reduseres kraftig. For å sikre seg ved et slikt mulig inntektstap er det mange som har en egen uføreforsikring, enten gjennom arbeidsgiver eller som egne private avtaler. For at forsikringsselskapet skal kunne vurdere en mulig utbetaling, er de avhengig av å hente ut informasjon fra NAV.

Før en ny løsning kom i produksjon i 2020, foregikk informasjonsdelingen mellom forsikringsselskapene og NAV ved at NAV sendte informasjon om vedtak manuelt til forsikringsselskapet. Før dokumentasjonen fra NAV ble oversendt, måtte overskuddsinformasjon fjernes. Dette foregikk ved å benytte en tykk svart tusj til å stryke ut overskuddsinformasjon, for eksempel helserelevante opplysninger. Informasjonen ble typisk sendt fra NAV som en papirbunke på over 20 sider per post, for så å bli registrert i arkivet/saksbehandlingssystemet hos selskapene for videre behandling.

Løsning

Med den nye løsningen kan forsikringstakere samtykke til at forsikringsselskapet digitalt henter den nødvendige informasjonen fra NAV. Dette gjøres for at forsikringsselskapet skal kunne behandle en søknad om eventuell utbetaling.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Altinn - samtykkeløsningen:** gjør at forsikringstakere digitalt kan samtykke til at forsikringsselskapet innhenter data fra NAV.
- **Autentiseringstjenester -Maskinporten:** for autentisering av systemene som skal kommunisere (maskin-til-maskin-kommunikasjon).

Digital utveksling av informasjon fra NAV til forsikringsselskap gjennom løsningen til DSOP gjør det enklere, raskere og tryggere for brukerne våre. Mange brukere synes det er brysomt og forvirrende at de må oppgi samme opplysninger til forsikringsselskapet sitt som de oppgir til NAV, når opplysningene allerede finnes digitalt. For NAV er digital utveksling også viktig for å kunne redusere manuelt arbeid og for å sikre at vi kun deler opplysninger som mottaker har lov til å motta etter samtykke fra bruker.

*- Marte Vidnes Jensen, avdelingsdirektør, Ytelsesavdelingen
/ Seksjon for Informasjonsforvaltning, NAV*

SYKE- OG UFØREINFORMASJON FRA NAV: REDUSERER DEN ADMINISTRATIVE BYRDEN VED SYKDOM/UFØRHET

Status

Alle aktørene er nå i pilotproduksjon med AAP- og uføreinformasjon.

Som følge av Covid-19 er det ikke fastsatt når utviklingen av tilsvarende løsning for sykepengetjenesten kan starte opp.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen sparer tid for brukere (personer som har rett på ytelser), datakonsument (forsikringsselskap) og datatilbyder (NAV).
- Ytelser som brukeren har rett på, blir raskere utbetalt fra forsikringsselskapene. Storebrand rapporterer at behandlingstiden i uføresaker tidligere var 106 dager, og med ny løsning skjer utbetalingen etter bare noen timer.

Samfunnsgevinster

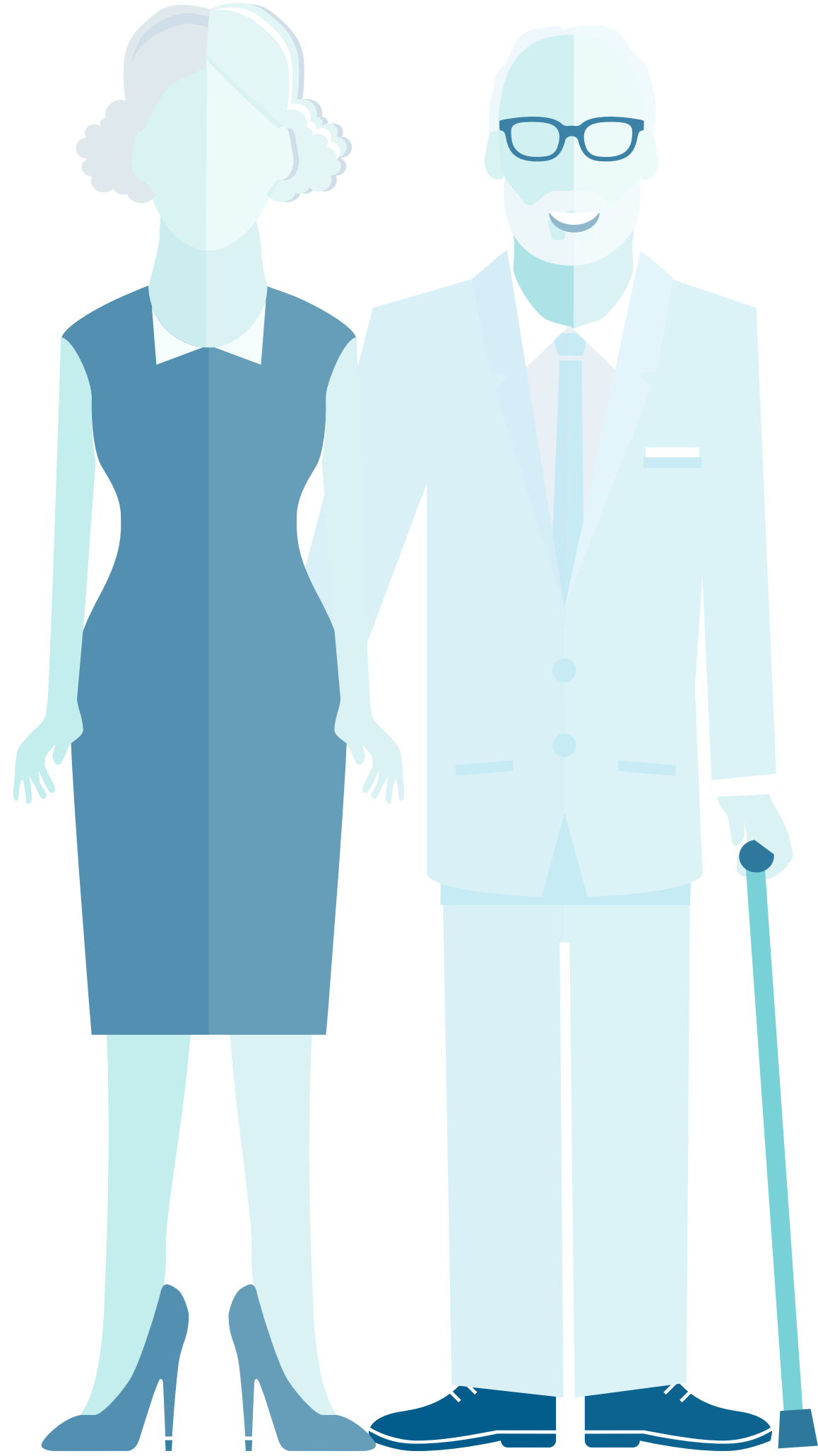
- Prosessen for å søke om ytelsene oppleves som enkel, intuitiv og rask av brukerne.

”Pensjonsavtale i Storebrand utgjør en viktig del av våre kunders inntekt. Mange har en økonomisk situasjon hvor hurtig tilgang til denne inntekten er avgjørende. Digital tilgang til syke- og uføreopplysninger fra NAV har revolusjonert det som tidligere var en tung og tidkrevende papirbasert prosess. Der kundene våre tidligere måtte vente omlag tre måneder på erstatning, klarer Storebrand i dag å gjøre utbetalingen bare timer etter at kunden har sendt søknaden sin.

- Sara Hesla, leder Oppgjør,
Storebrand Livsforsikring AS og Storebrand Forsikring AS

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

ALTINN DØDSBO

ALTINN DØDSBO: FORENKLER SKIFTEPROSESSEN FOR DE ETTERLATTE

Problem

Oppgjør av bo etter dødsfall er både tungvint og tidkrevende for de etterlatte. Dagens prosess er manuell og papirbasert, og mange parter er involvert. En av hovedutfordringene er at det er vanskelig å få oversikt over den avdødes kundeforhold. Arvingene må da først innhente formuesfullmakt hos den aktuelle domstolen, og deretter må de sende ut denne til ulike aktører der man antar at avdøde hadde et kundeforhold, for deretter å få oversikt fra de enkelte aktørene.

En annen utfordring er at arvingene manuelt må fylle ut en erklæring om privat skifte og levere denne til domstolene, som utsteder en skifteattest. Arvingene sender da denne til ulike aktører, som så starter sin oppgjørsprosess. Det er heller ikke enkelt for arvingene å finne frem til god informasjon om prosessen «oppgjør etter dødsfall».

Løsning

Altinn dødsbo er en heldigital tjeneste som vil være arvingenes samlede informasjonskilde til oppgjør etter dødsfall, der de får god veiledning og oversikt. Her blir informasjon om avdødes økonomiske forhold automatisk samlet inn, for eksempel vedrørende formue og gjeld, skatteopplysninger, kjøretøy og eiendom. Arvingene vil også få informasjon om det er registrert et testament i testamentregisteret, og om det er tinglyst ektepakt i ektepaktregisteret. Med denne informasjonen får arvinger

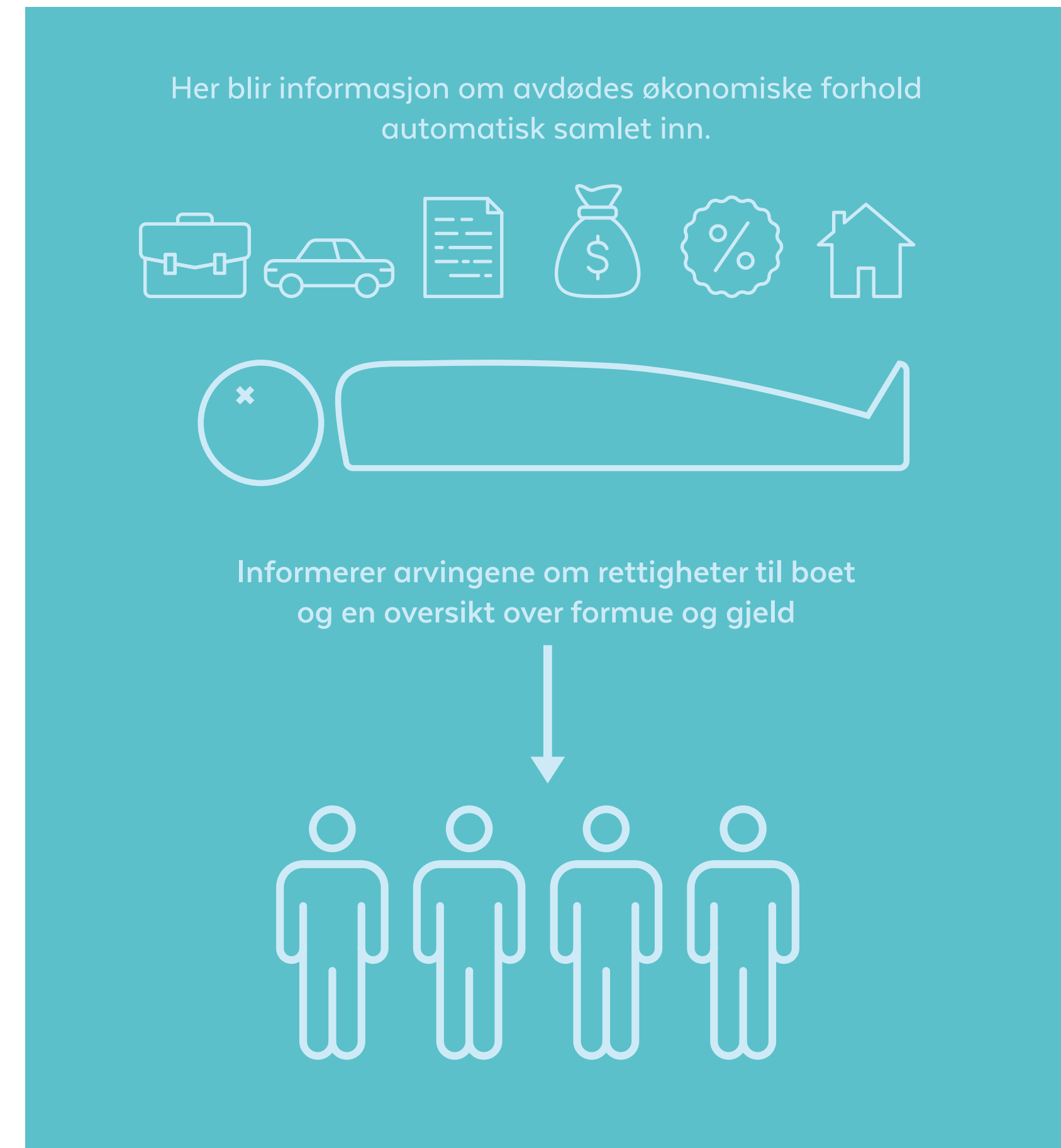
et bedre grunnlag for å ta en beslutning om valg av skifteform.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering, I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Kundeforholds-API:** gir Altinn dødsbo en liste over den avdødes kundeforhold i norske finansforetak.
- **Andre felleskomponenter:** API-katalogen gir Altinn dødsbo kontaktinformasjon til finansforetakene der den avdøde hadde et kundeforhold (se punktet over).

I tillegg vil vi benytte «Altinn Autorisasjon» for sikker autentisering av roller og rettigheter i Altinn dødsbo, og «Maskinporten», som gjør at finansforetaket kan autentisere og autorisere informasjon om Altinn dødsbo.

ALTINN DØDSBO: FORENKLER SKIFTEPROSESSEN FOR DE ETTERLATTE

Status

Prosjektets realiseringsfase startet i juni 2020, og målet er produksjonssetting av MVP i første kvartal 2022.

Det er behov for å hjemle denne tjenesten i arveloven, og regelverksutviklingen skjer parallelt med utvikling av løsningen.

Gevinster

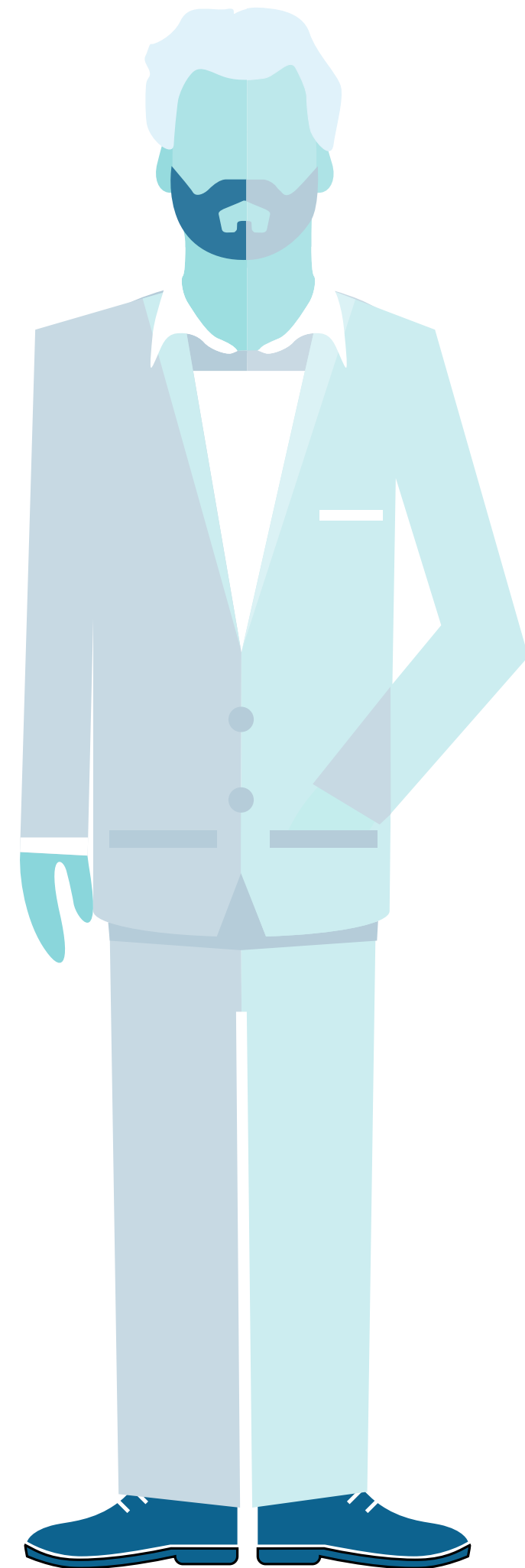
Målbare gevinster

- Det er estimert at etterlatte i snitt kan spare 64 timer per private skifte, mens bank- og forsikringsbransjen i snitt kan spare fem timer per oppgjør. Til sammen utgjør dette besparelser på rundt én milliard kroner over en levetid på 10 år bare på denne ene tjenesten.

Samfunnsgevinster

- Løsningen vil bidra til at etterlatte raskere kan ta stilling til relevant skifteform, som igjen vil gi dem et raskere oppgjør etter dødsfall.
- Løsningen vil redusere tiden saksbehandlere i bank og forsikring bruker til å veilede de etterlatte.

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

KONKURSBEHANDLING

KONKURSBEHANDLING: RYDDIGERE OPPGJØR AV KONKURSBO

Problem

Dagens utveksling av informasjon mellom bostyrere⁷ og banker ved oppgjør av konkursbo, er fragmentert og uoversiktlig. Det er varierende praksis fra bank til bank og fra bostyrer til bostyrer, og tilnærmet all utveksling av informasjon mellom bostyrere og banker er manuell (ikke-digital). Samtidig foregår kommunikasjonen i usikre kanaler, primært på e-post og i noen tilfeller med vanlig post.

Når en bostyrer starter prosessen med å søke etter boets eiendeler, gjøres dette i dag ved å sende en forespørsel til utvalgte banker – ofte i nærområdet hvor konkursen er åpnet. Dette gjøres basert på erfaring og informasjon som bostyreren har om boet. Bostyrer har med denne tilnærmingen ingen garanti for å nå alle banker som det konkursrammede selskapet har hatt et kundeforhold til.

Løsning

Bostyrere vil med den nye løsningen få en digital oversikt over bankene som har en kunderelasjon til konkursdebitor. I tillegg får bostyrere oversikt over kontoer og transaksjonsinformasjon og saldo for disse fra bankene.

Løsningen er integrert i bosiden som Brønnøysundregistrene har etablert for bostyrerne i Altinn. Bosiden er en tjeneste som gir mulighet for samhandling mellom bostyrer, kreditor, Konkursregisteret, andre offentlige etater og nå også banker.

Prosessen starter med at bostyreren forespør kundeforholdsregistrene KAR/KFR fra bosiden, og får i retur en liste over finansforetak der konkursdebitor har et kundeforhold. Bostyreren sender deretter en digital forespørsel om å få tilsendt den relevante kontoinformasjonen og de fire siste måneders transaksjonshistorikk fra finansforetakene på listen.

Løsningen sender også ut konkursvarsler på nye oppståtte konkurser, slik at bankene automatisk kan sperre kontoer hvis det eksisterer et kundeforhold.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Kundeforholds-API:** gir etatene en liste over kundeforhold.
- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten gjør at finansforetaket kan autentisere og autorisere etaten som ber om informasjon.
- **Andre felleskomponenter:** API-katalogen gir den nye systemløsningen for bostyrerne nødvendig kontaktinformasjon til finansforetakene der den avdøde hadde et kundeforhold (se punktet over).

Status

De fleste av aktørene i den norske banknæringen har nå begynt å ta i bruk denne løsningen (95 prosent av

bankene har tilgjengeliggjort kontrollinformasjon, og mer enn 50 banker har implementert konkursvarselet).

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen gjør at både bostyrere og banker sparer tid.
- Kreditorne (som ofte inkluderer staten) kan være sikrere på at konkursboet låses for uttak umiddelbart, og at de faktiske verdiene i boet blir inkludert i bo-oppgjøret.

Samfunnsgevinster

- Løsningen gir en trygghet om at investeringer i aksjeselskaper blir behandlet på en ryddig måte også i de tilfeller hvor selskapet går konkurs (de faktiske verdiene i boet fordeles på rettferdig måte).
- Preventivt bidrar løsningen til at flere svindelforsøk blir oppdaget.
- Det blir enklere for bostyrer å få en rask oversikt over boet, og tilmålt tid kan brukes på å sørge for et rettferdig oppgjør.

7. En bostyrer er en advokat som er ansvarlig for å gjennomføre konkursbehandling og realisere verdiene i boet.

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

ANTIHVITVASKING – MØTEPLASSEN

ANTIHVITVASKING – MØTEPLASSEN:

UTVEKSLING AV INFORMASJON OG ERFARINGER OM RISIKO OG TRENDER KNYTTET TIL HVITVASKING

Problem

Det er de siste årene blitt lagt stadig større vekt på å fange opp økonomisk kriminalitet og hvitvasking av penger. Selv om finansnæringen har økt ressursinnsatsen betydelig på området, er det fortsatt flere svakheter i hvordan arbeidet fungerer.

En av svakhetene er mangelen på samhandling og utveksling av informasjon i finansnæringen, samt mellom næringen og offentlige myndigheter. Dette gjør det utfordrende å avdekke hvitvasking av penger, samtidig som det medfører ekstra arbeid for myndighetene og de rapporteringspliktige.

De kriminelle benytter stadig mer sofistikerte metoder for å lykkes med økonomisk kriminalitet, og en nasjonal satsning vil kunne være med på å hindre at banker og betalingsformidlere blir utnyttet til kriminelle formål.

Løsning

Møteplassen for antihvitvasking skal være et forum hvor medlemmer kan dele informasjon og utveksle erfaringer i spørsmål knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering. Møteplassen skisserer tiltak og gir innspill til medlemmene og andre aktuelle parter, noe som vil forbedre samarbeidet mellom offentlige instanser og rapporteringspliktige. Dette skal bidra til en mer risikobasert tilnærming til hvitvaskingsarbeidet nasjonalt, og effektivisere arbeidet for den enkelte rapporteringspliktige.

Status

I starten av 2021 skal det utpekes hvem som skal delta i møteplassens fagråd, samtidig som to personer skal ansettes. De som ansettes, skal blant annet tilrettelegge møteplassen og sørge for informasjonsdeling og erfaringsutveksling mellom deltakere i fagrådet fra finansnæringen og offentlige institusjoner. Det tas sikte på å etablere møteplassen i løpet av første kvartal 2021.

Gevinster

Målbare gevinster

- Mer relevant informasjon vil gi bedre og mer treffsikre varsler til Enheten for finansiell etterretning (EFE) ved Økokrim.
- Prosjektet vil sørge for en mer effektiv og målrettet bruk av ressurser hos aktørene.

Samfunnsgevinster

- Næringen vil stå sterkere sammen og ha mer samstemt kommunikasjon med tilsyn og politimyndigheter.
- Et sterkt samarbeid mellom det private og offentlige vil være med på å forebygge og hindre kriminelle handlinger.

PROSJEKTER SOM ER I PLANLEGGINGSFASEN

Det er i skrivende stund ingen DSOP-prosjekter i planleggingsfasen, men det er flere prosjekter som enten er ferdige med eller nesten ferdige med konseptfasen. For at disse prosjektene skal gå over i planleggingsfasen, kreves det en beslutning i de styrende organene (i henhold til dokumentet «Samarbeidserklæring DSOP» - se Vedlegg: Styring og kontroll i DSOP).

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN

ANTIHVITVASKING – KJENN DIN KUNDE

ANTIHVITVASKING – KJENN DIN KUNDE:

UTVEKSLING AV INFORMASJON OM KUNDE- OG KONTOFORHOLD MELLOM BANKER FOR Å BEKJEMPE HVITVASKING

Problem

I dag stiller hvitvaskingsloven strenge krav til rapporteringspliktige prosesser i arbeidet med å avdekke forsøk på hvitvasking og terrorfinansiering. Mye av dette arbeidet foregår manuelt via telefon, e-post eller brev og er tid- og ressurskrevende. Det er derfor et behov for å effektivisere ressursbruken som går med til å faktisk stoppe hvitvasking og terrorfinansiering.

Løsning

Prosjektet ønsker å etablere en mekanisme som gjør det mulig for banker å utveksle informasjon digitalt seg imellom i forbindelse med undersøkelse av mistenkelige forhold.

Her kan en bank sende en forespørsel om en kunde til et kunderegister og deretter få en liste i retur over finansforetak hvor kunden har et kundeforhold, samt hvor mange kontoer kunden har. Deretter kan banken sende en digital forespørsel til de opplistede finansforetakene og få informasjon om hvorvidt finansforetakene har sendt et varsel til EFE om mistenkelig atferd for den aktuelle kunden.

Med denne informasjonen vil ansatte som jobber med antihvitvasking hos en bank, raskt få oversikt og vite hvilke finansforetak de kan ta direkte kontakt med dersom det er nødvendig å innhente flere opplysninger for å undersøke det mistenkelige forholdet. Dette bidrar til at

flere forsøk på hvitvasking og terrorfinansiering blir avslørt/stoppet.

Status

Det jobbes med å avklare juridisk om det finnes hjemmelsgrunnlag for å kunne etablere en mekanisme for digital informasjonsutveksling mellom banker til dette formålet.

Gevinster

Målbare gevinster

- Prosjektet vil kunne være med på å avdekke flere forhold enn vi ellers ville ha oppdaget.
- Aktørene vil kunne styrke kundeomdømmet sitt ved å vise til at de deltar i nasjonale tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering.
- Det blir mulig å sende mer treffsikre og raskere varslinger til Økokrim, eller alternativt avkrefte mistanke tidligere.

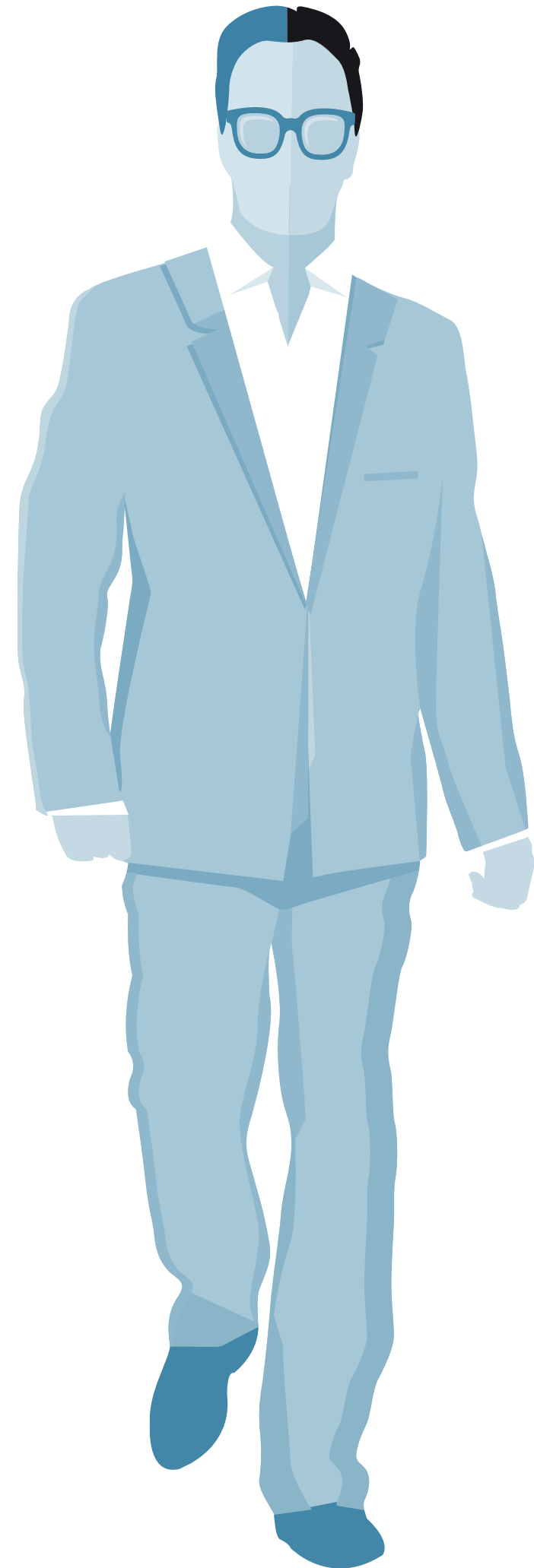
Samfunnsgevinster

- Det blir enklere å finne ut hvilke banker og hvem i de ulike bankene man skal kontakte ved mistanke om hvitvasking.

- Det blir mindre attraktivt for kriminelle å benytte norske banker til hvitvasking og terrorfinansiering.
- Prosjektet legger til rette for økt transparens i arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering, noe som styrker den nasjonale satsningen.

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN

ANTIHVITVASKING - PEP-LISTE

ANTIHVITVASKING – PEP-LISTE:

SIKRER BEDRE OVERSIKT OVER HVEM SOM ER POLITISK EKSPONERTE PERSONER

Problem

En politisk eksponert person (PEP) er en fysisk person som har eller har hatt et høytstående offentlig verv eller en fremtredende stilling. Slike personer kan være mer utsatt for forsøk på hvitvasking av penger. Når kunden⁸ er en politisk eksponert person, skal finansvirksomheten iverksette forsterkede kundetiltak. Det samme kravet til forsterkede kundetiltak gjelder når kunden er et nært familiemedlem til en PEP eller er en kjent medarbeider («nærstående») til en PEP.

Hvitvaskingsloven krever at kundens PEP-status skal avklares før et kundeforhold inngås, men i dag finnes det ingen nasjonal offisiell liste over hvem som har PEP-status i Norge. Virksomhetene må derfor basere seg på blant annet en kombinasjon av å spørre kunden (kunden fyller ut et skjema) og i tillegg kjøpe et abonnement som gir tilgang til lister vedlikeholdt av kommersielle aktører. Dette fører til følgende utfordringer:

- **Falske positive:** Mange vet for lite om hva en PEP er, og krysser derfor feilaktig av på at de er en PEP når de søker om å få etablert et kundeforhold. Det fører til mye ekstraarbeid for virksomheten, som må sjekke dette forholdet spesielt.
- **Falske negative:** Det er ingen garanti for at de som faktisk er PEP, blir fanget opp i selvangivelsen eller de innkjøpte listene fra kommersielle aktører. Forsterkede tiltak som burde vært iverksatt, blir ikke det, og risikoen for økonomisk kriminalitet vil derfor øke.

Løsning

Dette prosjektet tar sikte på å etablere et offisielt register over PEP-er i Norge etter modell av en lignende løsning som finnes i Danmark.

Prosjektet er todelt. Første nødvendige steg blir å foreslå en lovtekst som pålegger virksomheter, med roller som innebærer at personer får status som PEP, å rapportere til det nye registeret hvem som er PEP til enhver tid. Deretter må det avgjøres hvem som skal få ansvaret for å etablere og vedlikeholde det nye registeret – og regler for oppslag mot registeret.

Status

Prosjektet jobber med å ferdigstille et forslag til lovtekst, som deretter skal sendes til behandling hos den rette instansen hos myndighetene. I første omgang konsentrerer prosjektet seg om «primær-PEP» og ikke den mer komplekse problemstillingen med «nærstående» og «kjent medarbeider».

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen vil bidra til å effektivisere det viktige arbeidet med å bekjempe hvitvasking, blant annet ved å redusere tilfeller av «falske positive» (flagget som PEP uten å være det).

- Løsningen vil styrke virksomheters kundeomdømme ved at de kan vise til deltakelse i en nasjonal innsats mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Samfunnsgevinster

- Løsningen vil gjøre det mindre attraktivt for kriminelle å benytte norske banker til hvitvasking og terrorfinansiering.

8. Kunden, personer som handler på vegne av kunden, eller som har blitt gitt disposisjonsrett over en konto.

PROSJEKTER SOM ER I KONSEPTFASEN

DIGITAL PROSESS FOR TRANSPORTLØYVEGARANTIER

DIGITAL PROSESS FOR TRANSPORTLØYVEGARANTIER: EFFEKTIVISERER PROSESSER KNYTTET TIL LØYVEPLIKTIG TRANSPORT

Problem

For å bedrive løyvepliktig transport i Norge (og EU/EØS) er det krav om at løyvehaver har en garantium knyttet til seg. Garantier utstedes av ulike finansaktører som banker, forsikringsselskaper og spesialister innen finansiering. Løyvemyndigheten hos Statens vegvesen forvalter registeret som holder oversikt over dette.

Oversendelse av informasjon om transportløyvegarantier foregår i dag manuelt, via post eller e-post. Denne informasjonen blir deretter skannet og manuelt kopiert over i riktig fagsystem. Kommunikasjonen tilbake fra løyvemyndigheten til garantisten blir kopiert over manuelt og sendt tilbake i en Altinn-postkasse hos garantisten.

Prosessen for å registrere og forvalte garantier knyttet til transportløyver, oppleves i dag som tidkrevende. Dette skyldes blant annet fordi den i stor grad er analog/papirbasert og involverer mange aktører, samtidig som at dataflyten i liten grad er standardisert.

Løsning

Ideen som har vært utredet i konseptfasen av Statens vegvesen, Digitaliseringsdirektoratet, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og Bits, går ut på å standardisere og digitalisere informasjonsutvekslingen i forbindelse med transportløyvegarantier, og kanalisere all kommunikasjon om dette (til/fra Statens vegvesen) gjennom Digitaliseringsdirektoratet på plattformen deres, Altinn.

To løsninger vil bli gjort tilgjengelig for garantistene. Små aktører vil kunne bruke en skjema-basert løsning der garantisten kan logge seg på Altinn og fylle ut den informasjonen som skal sendes til Statens vegvesen. Vedkommende vil også motta tilbakemeldinger direkte i Altinn, og disse tilbakemeldingene vil være standardisert, noe som vil bidra til mindre usikkerhet.

Større aktører får tilgang til et maskin-til-maskin-grensesnitt (API) som kan knyttes direkte inn mot aktørens fagsystem. På den måten vil innsending av informasjon til Statens vegvesen oppleves helt sømløst. Også her vil det komme standardiserte tilbakemeldinger.

Hos Statens vegvesen vil løsningen være knyttet direkte inn mot fagsystemet, og endringer og justeringer vil foretas automatisk av systemet.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- **Altinn:** Formidling av informasjon mellom garantistene og Statens vegvesen.
- **Autentiseringstjenester:** Maskinporten gir sikker autentisering ved bruk av maskin-til-maskin-grensesnitt (API) for større aktører.

- **Autentiseringstjenester:** ID-porten gir sikker autentisering av øvrige aktører som bruker skjema-løsningen for kommunikasjon med Statens vegvesen.

Status

Prosjektet startet konseptfasen i oktober, og sluttrapporten er klar. Et mandat for neste fase er også på plass, og prosjektet venter nå på beslutning om å gå over i planleggingsfasen.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen vil gi en tidsbesparelse for både datakonsument (Statens vegvesen) og datatilbyder (aktører som opptre som garantist i disse sakene).
- Løsningen vil sørge for bedre datakvalitet og raskere behandling.

Samfunnsgevinster

- Løsningen vil gjøre det enklere for alle aktører å forsikre seg om at alle transportører (løyver) har en gyldig garanti knyttet til seg.
- Løsningen vil være et viktig skritt i retning av en fullstendig digitalisering av løyvesøknader.

”

Ved å implementere denne løsningen i systemene våre bidrar vi til en enklere hverdag for finansinstitusjoner og transportforetak, samtidig som vi følger digitaliseringsplanene våre. Løsningen bidrar til forutsigbar og kvalitetssikret informasjonsflyt, og frigjør tid til andre oppgaver som er viktige for Statens vegvesen.

- Frode Børstad - avdelingsdirektør, Brukertjenester, Trafikant- og kjøretøydivisjonen

PROSJEKTER SOM ER UNDER AVKLARING

PROSJEKTER SOM ER UNDER AVKLARING

RAPPORTERING AV YRKESSKADE

RAPPORTERING AV YRKESKADE:

RASKERE OG ENKLERE INNRAPPORTERING AV YRKESKADER

Problem

Dersom det oppstår en yrkesskade, skal denne rapporteres til flere ulike instanser – for eksempel NAV, forsikringsselskap og Arbeidstilsynet. I dag foregår denne prosessen ved at arbeidsgiver og den skadelidte må rapportere om skaden ved å fylle ut flere forskjellige skjemaer som sendes til de ulike instansene. Dette gjør prosessen uoversiktlig, og resulterer i dårlig datakvalitet og manglende statistikk på området.

Løsning

En gjennomgang av dagens innrapportering viser at de ulike aktørene har behov for mer eller mindre den samme informasjonen, og at informasjonsbehovet derfor kan dekkes av en felles digital innrapportering. Ønsket er derfor en løsning hvor arbeidsgiver eller den skadelidte rapporterer om skaden i én digital løsning, der bare den nødvendige informasjonen blir videresendt til de aktuelle aktørene.

Status

Konseptutredningen ble ferdigstilt sommeren 2020, men spørsmålet om eierskap for den endelige løsningen er ikke avklart. Oppstart av planleggingsfasen og påfølgende realisering er satt på vent til løsningens eierskap er avklart.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen vil bidra til tidsbesparelser tilsvarende 280 millioner kroner i året, fordelt på arbeidsgivere, forsikringsselskaper, NAV og SSB med flere.

Samfunnsgevinster

- En totaloversikt over yrkesskader vil gi et bedre grunnlag for å iverksette skadeforebyggende tiltak, noe som vil gi en samfunnsbesparelse på 150 millioner kroner i året som følge av et redusert antall yrkesskader.

PROSJEKTER SOM ER UNDER AVKLARING

SELSKAPSETABLERING

SELSKAPSETBLERING:

SIKRER RASKERE ETBLERING AV NYE VIRKSOMHETER

Problem

Når man skal etablere et selskap, må man i dag gjennom en tidkrevende og kompleks prosess som innebærer mye papirarbeid for både etablereren, banken og Brønnøysundregistrene. Dagens utfordringer for gründere og selskapsetablerere ligger blant annet i kravet om en bankkonto med innbetalt aksjekapital ved opprettelse av organisasjonsnummer, samt kravet om et organisasjonsnummer ved opprettelse av en bankkonto.

I tillegg går informasjonsflyten mellom bank og Brønnøysundregistrene i dag via kunden, som må oppgi den samme informasjonen flere ganger i løpet av prosessen. Kompleksiteten i dagens løsning fører også til at noen oppstartsselskaper bryter med for eksempel MVA-regler, innrapportering av lønn, eller pålagte ordninger som obligatorisk tjenstepensjon (OTP) og yrkesskadeforsikring.

Løsning

Brønnøysundregistrene, Skatteetaten og bankene ønsker å se på mulighetene for å effektivisere og forenkle prosessen med å etablere nye selskaper gjennom digitalisering, der man kobler sammen stiftelse av selskap med etablering av bankkonto og registrering i Brønnøysundregistrene.

Målsettingen for prosjektet er å se på hele prosessen ved selskapsetablering:

1. Kunden tar kontakt med banken for å opprette bankkonto
2. Stiftelse av selskap
3. Bekreftelse av aksjekapital
4. Registrering i ulike registre
5. Tildeling av organisasjonsnummer

Prosjektet anbefaler at etablereren først stifter selskapet i Altinn, og deretter utfører hele den resterende etableringsprosessen på bankenes digitale flater. Banken oversender deretter nødvendig registreringsdata og bekreftelse av aksjekapital til Brønnøysundregistrene maskinelt.

Status

Prosjektet har vært på vent lenge fordi Brønnøysundregistrene har manglet ressurser, men i 2020 fikk de på plass finansiering, og prosjektet har derfor startet opp igjen.

Det er et ønske fra Brønnøysundregistrene at prosjektet ikke kjøres som et DSOP-prosjekt, men de har lovet at bankene vil bli invitert med også i videreføringen av dette prosjektet.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen vil bidra til at både banken, etablereren og Brønnøysundregistrene sparer tid.

Samfunnsgevinster

- Løsningen vil legge til rette for at nystartede selskaper kommer i gang på en god måte.

PROSJEKTER SOM ER UNDER AVKLARING

KONTONUMMER FOR UTBETALING FRA DET OFFENTLIGE

KONTONUMMER FOR UTBETALING FRA DET OFFENTLIGE: GJØR DET ENKLERE FOR INNBYGGERE Å ANGI KONTONUMMER SOM OFFENTLIG SEKTOR BRUKER VED UTBETALING

Problem

I dag finnes det ingen felles plattform som viser hvilket kontonummer innbyggere foretrekker å motta offentlige utbetalinger til. Det er opp til hver enkelt person å oppsøke den enkelte utbetalende offentlige etat for å oppdatere eller registrere hvilket kontonummer de foretrekker å få pengene utbetalt til.

Offentlige etater bruker mye ressurser på saksbehandling og oppfølging som følge av feil eller manglende informasjon om hvilken konto utbetalinger skal sendes til.

Løsning

Flere offentlige etater har ønsket seg en løsning der man kan gjøre det enkelt for innbyggere å angi hvilken konto de ønsker å benytte for eventuelle utbetalinger fra offentlig sektor. Prosjektet ønsker å legge til rette for at innbyggere får muligheten til å se og endre kontonummeret sitt i riktig kontekst. Nettbank og mobilbank er en slik kontekst hvor det er naturlig å kunne se og endre kontonummer for utbetaling fra det offentlige. Det samme er nettstedene til offentlige virksomheter som driver med utbetaling, slik som Skatteetaten, NAV og Lånekassen.

Status

Dette ønsket har bidratt til å dra i gang en stor strategisk diskusjon om hvor et slikt register skal ligge – herunder

hvem som skal ha ansvaret for å drifte og vedlikeholde dette, hvilket departement som skal eie lovverket, og hvem som skal ha tilgang til å slå opp informasjon i dette registeret (bare offentlig sektor, eller både offentlig og privat sektor?).

Det foregår fortsatt diskusjoner om løsningen. Noen aktører tar til orde for å starte med en enkel taktisk løsning i 2021 for å høste umiddelbare gevinster og tilegne seg erfaringer, før man lander på den strategiske og langsiktige løsningen.

Se for øvrig «Avklaringsfase: Prosjekter som er satt på vent» på side 62 for mer informasjon om hvorfor dette delprosjektet er satt på vent.

Gevinster

Målbare gevinster

- Prosjektet vil bidra til å redusere bruken av utbetalingsanvisninger.
- Prosjektet vil bidra til å redusere antall feilutbetalinger.
- Prosjektet vil bidra til redusert kontanthåndtering.

Samfunnsgevinster

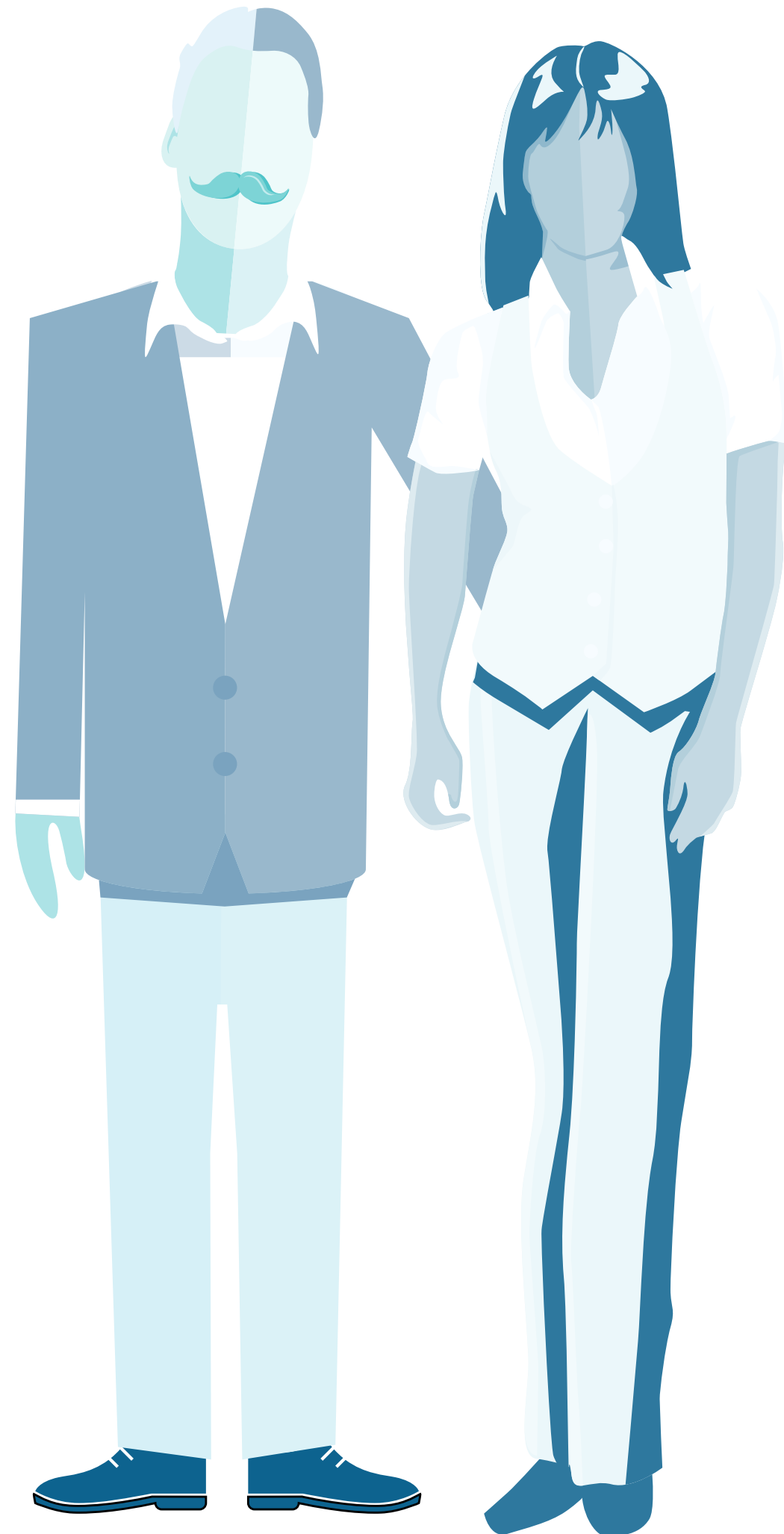
- Innbyggere vil få utbetalt beløp til riktig tid til foretrukket konto.
- Oversikt over konto som er registrert hos offentlige sektor, blir plassert i en digital plattform som hyppig besøkes.
- Prosjektet vil bidra til enklere registrering og oppdatering av kontonummer.

ANDRE RELEVANTE PROSJEKTER

PROSJEKTER SOM ER I REALISERINGSFASEN

DELING AV DATA FRA OFFENTLIGE ETATER TIL PENSJONSINNRETNINGER

DELING AV DATA FRA OFFENTLIGE ETATER TIL PENSJONSINNRETNINGER: BEDRER DATAKVALITETEN OG ELIMINERER DOBBELTRAPPORTERING VED AJOURHOLD AV PENSJON

Problem

Pensjonsselskapene henter hver måned inn informasjon fra bedriftskundene sine for å beregne avsetninger til fremtidige pensjonsutbetalinger (obligatorisk tjenstepensjon), og denne informasjonen er av varierende kvalitet. I tillegg er de samme bedriftskundene pålagt å sende tilsvarende informasjon om inntekt og arbeidsforhold til offentlig sektor (A-ordningen og Aa-registeret), noe som medfører dobbelrapportering for bedriftene.

Løsning

Prosjektet skal legge til rette for at pensjonsselskaper får tilgang til informasjon fra Skatteetaten og NAV for å ajourholde obligatorisk tjenstepensjon. Dette er ventet å gi pensjonsselskapene bedre datakvalitet og arbeidstakere riktigere pensjon, samtidig som det vil føre til mindre rapportering for arbeidsgivere.

Status

Skatteetaten fikk i 2019 i oppdrag av Finansdepartementet å lede dette prosjektet. Dette henger sammen med at etaten er forvaltningsansvarlig for den tverretatlige a-ordningen. Samtidig er det slik at de største gevinstene fra de skisserte tiltakene trolig ligger utenfor Skatteetaten, hos andre interessenter. Derfor følges prosjektet tett av DSOP aktørene i form av pensjonsinnretningene og Finans Norge/Bits.

Integrasjonstesting av nye løsninger startet i slutten av september og har vært vellykket. Pilotdrift er derfor forventet å starte i januar 2021.

Parallelt med piloten vil prosjektet utføre eventuelle nødvendige endringer/oppdateringer i løsningen, samt utarbeide nødvendige avtaler mellom offentlige etater, Bits som segmentansvarlig og pensjonsinnretninger for å kunne dele data på den nye måten.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen gjør at både pensjonsselskapene og arbeidsgivere sparer mye tid, blant annet ved at man unngår dobbelrapportering hver måned.
- Høyere datakvalitet er ventet å bidra til økt innbetaling av obligatorisk tjenstepensjon: Det er forventet mer enn 1,6 milliarder kroner i økte innbetalinger årlig.
- Søm følge av bedre tilgang til riktige data, samt flytting av tilsyn til Skatteetaten, kan flere forsøk på sosial dumping og lignende avsløres.

Samfunnsgevinster

- Løsningen gir arbeidstakere en generell trygghet om at arbeidsgiver betaler inn korrekt beløp til pensjonsselskapene, slik at arbeidstakerne i fremtiden får utbetalt den pensjon de har krav på.

- Pensjonsselskapene får tilgang til data av bedre kvalitet, samt et bedre grunnlag for å fange opp eventuelle arbeidsgivere som bevisst sniker seg unna lovpålagte innbetalinger til ansattes fremtidige pensjon (sosial dumping).
- Arbeidsgivere får en trygghet om at konkurrentene ikke driver med sosial dumping, og at de derfor konkurrerer på like vilkår.
- Løsningen vil forhindre forsøk på sosial dumping (for eksempel triksing med jobber i små oppdrag som hver for seg sniker seg under grensen⁶ for obligatorisk tjenstepensjon).

6. Arbeidstid og lønn utgjør 20 % eller mer av full stilling.

ADMINISTRASJONEN I DSOP

JURIDISKE AVTALER

DSOP har i dag en omfattende prosjektportefølje, og i hvert av prosjektene er det behov for å regulere datadelingen mellom partene. Juristene i DSOP har identifisert mange fellesnevnerer mellom de ulike prosjektene og løsningene. Derfor har de det seneste året jobbet med å få på plass en hovedavtale mellom Bits og de enkelte etatene (og en tilknytningsavtale mellom Bits og de enkelte finansforetakene). I tillegg er det naturlig nok noen spesifikke behov for de enkelte prosjektene, som må reguleres i tilhørende tjenestebeskrivelser. I listen nedenfor kan du se status for dette arbeidet.

Hovedavtalen

- Bits har signert hovedavtalen med Skatteetaten og Lånekassen. Hovedavtalen med politiet blir forhåpentligvis signert snart.
- NAV og Bits har ikke signert hovedavtalen. Inntil avtalen er signert, vil ingen flere finansforetak kobles på tjenestene.
- Inntil Brønnøysundregistrene og Bits (på vegne av bankene) har signert hovedavtalen «Konkursbehandling», vil ikke løsningen åpnes for flere banker eller settes i normal drift.

Tjenestebeskrivelsene

- **Kontrollinformasjon:** Det pågår en diskusjon mellom etatene og noen av bankene rundt hjemmelsgrunnlag og fare for utlevering av overskuddsinformasjon, med grunnlag i personvernlovgivningen. Inntil dette løses, er antallet saksbehandlere hos etatene begrenset til 250. (Forventet antall når løsningen er i normal drift, er 5000.)
- **Konkursbehandling:** Tjenestebeskrivelsen blir ferdigstilt snart.
- **Syke- og utføreinformasjon fra NAV:** Øvrige forsikringsselskaper vil ikke bli koblet på løsningen før avtalene mellom Bits og NAV er på plass.
- **Offentlige data i nettbank – saldo på studielån:** Tjenestebeskrivelsen er ikke ferdigstilt. Øvrige banker kan koble seg til løsningen ved å akseptere Lånekassens vilkår. Tjenestebeskrivelsen vil gi en strukturell endring av vilkårene, men virksomhetens forpliktelser vil bli de samme.

AVKLARINGSFASE: PROSJEKTER SOM ER SATT PÅ VENT

I noen prosjekter stopper fremdriften opp, fordi forhold utenfor prosjektets kontroll må avklares. I listen nedenfor kan du lese om de ulike årsakene til at slike avklaringsfaser har oppstått i 2020.

Ny «fellesfunksjonalitet» fører til at DSOP-aktørene må bli enige om hvem som skal ha ansvaret for å drifte fellesdelen av løsningen når prosjektet er ferdig og går over i normal drift. Listen under inkluderer de DSOP-prosjektene som i 2020 har vært eller er i en avklaringsfase frem til eierskapsspørsmålet er avklart.

- **Rapportering av yrkesskade:** Det er foreløpig uavklart hvem som skal ha ansvaret for driften av «meldingshuben» som skal ligge mellom de som rapporterer yrkesskade, og alle mottakere av rapporter om yrkesskade.
- **Saldo på studielån i nett- og mobilbank:** Det pågår diskusjoner om hvor denne type informasjon bør ligge.
- **Altinn Dødsbo:** Det er midlertidig avklart at Digitaliseringsdirektoratet skal ha eierskap til løsningen i piloten. Prosjektet startet opp igjen høsten 2020.

En uforutsett ressursmangel hos sentrale aktører er en annen årsak til at enkelte DSOP-prosjekter har blitt satt på vent i 2020.

- **Selskapsregistrering:** Brønnøysundregistrene fikk i 2020 finansieringen på plass, og prosjektet startet opp igjen høsten 2020.
- **Altinn dødsbo:** Digitaliseringsdirektoratet fikk i 2020 finansieringen på plass, samtidig som at eierskapet til løsningen i piloten ble avklart. Prosjektet startet derfor opp igjen høsten 2020.
- **Antihvitvasking – rapportering til Økokrim:** Politiet, ved Økokrim, hadde ikke ressurser til å bidra i utredningen av det foreslåtte konseptet i 2020, og dette delprosjektet ble derfor satt på vent.

FORVALTNING AV IMPLEMENTERTE DSOP-TJENESTER

Når et DSOP-prosjekt er ferdigstilt og tjenesten er tatt i bruk, overføres løsningen til forvaltning. Sommeren 2018 etablerte Bits en avdeling for DSOP Forvaltning, og her ligger ansvaret for å drifte og videreutvikle de første DSOP-løsningene. «Samtykkebasert lånesøknad» var det første DSOP-prosjektet som ble ferdigstilt, og tjenesten har blitt driftet av forvaltningsteamet i Bits siden 2018. I tillegg til DSOP Forvaltning hos Bits vil det også bli overført noen DSOP-løsninger til forvaltning hos andre aktører – for eksempel Altinn Dødsbo, som vil bli forvaltet av Digitaliseringsdirektoratet.

Forvaltningsteamene vil i tillegg til å drifte og videreutvikle løsningene jobbe systematisk med onboarding av nye aktører. Dette arbeidet starter allerede på prosjektstadiet, og i løpet av 2020 har dette inkludert følgende prosjekter:

- **Kontrollinformasjon:**

- onboarding og oppfølging av finansforetak som skal påkobles tjenesten
- onboarding og vurdering av hjemler for nye eller eksisterende etater
- onboarding av finansforetak til Kundeforholdsregisteret

- **Konkursbehandling:**

- onboarding av finansforetak

- **Saldo på studielån i nett- og mobilbank:**

- påbegynt onboarding av finansforetak

- **Syke- og uføreopplysninger fra NAV:**

- påbegynt onboarding av forsikringsselskaper til testmiljø

- **Digital samhandling ved eiendomshandel:**

- påbegynt onboarding av finansforetak og meglere
- bistår i utvikling av ny funksjonalitet i prosjektet

- **Data for ajourhold av pensjon i privat sektor:**

- forberedelser til pilot

- **Altinn Dødsbo:**

- bistår prosjektet med kompetanse fra tjenesten Kontrollinformasjon, som skal gjenbrukes i denne løsningen

FREMTIDSUTSIKTER: MER DATADELING KOMMER SAMFUNNET TIL GODE

– Hvordan og i hvilken grad næringslivet deler data, blir viktig for å skape gode tjenester og arbeidsplasser i hele landet. Mange i offentlig sektor er godt i gang med å dele og tilgjengeliggjøre data. Fremover blir det også viktig med samarbeid i og med næringslivet.

Dette uttalte distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland i forbindelse med at regjeringen i februar 2020 opprettet en egen ekspertgruppe for å kartlegge mulighetene for økt datadeling innad i næringslivet og mellom næringslivet og det offentlige.

Bakgrunnen for opprettelsen av ekspertgruppen er en grunntanke om at mer datadeling vil komme samfunnet til gode – både gjennom nye arbeidsplasser og forbedrede tjenester.

Verdien av data utløses først ved deling

Som forbrukere lar vi leverandører samle inn, bruke og dele data om oss for å skape bedre og mer brukertilpassede produkter og tjenester. Over tid har dette gitt oss store forventninger til at tjenestene vi bruker, nettopp skal være brukervennlige.

Disse forventningene som vi har opparbeidet oss til private tjenester, gjør seg også gjeldende i møte med offentlige tjenester – så vel som tjenester som består av deltjenester fra både offentlig og privat sektor. Vi forventer blant annet at vi skal slippe å svare på de samme spørsmålene om igjen, fordi vi henvender oss til et nytt kontor. Skal vi slippe dette, forutsetter det at dataene vi alt har oppgitt, deles videre.

Når flere skal dele en fysisk gjenstand, for eksempel gjennom en bildelingstjeneste, kan gjenstandens opplevde og faktiske verdi synke som følge av redusert tilgjengelighet og slitasje. Når vi deler på data, vil verdien derimot ofte øke for alle involverte: Data slites ikke ved bruk, og den kan brukes av flere samtidig. Når en tjeneste brukes av mange, kan den dessuten tilføre den enkelte brukeren større verdi.

Et eksempel på dette er Google Maps, som kan vise bilførere hvor det er kø ved å sette sammen data fra alle smarttelefonene som befinner seg på veien. Som sjåfør kan man dermed nyte godt av at også andre bruker den samme tjenesten.

Data som kilde til innovasjon

Rapporter fra regjeringens [delingsøkonomiutvalg](#) og [datadelingsutvalg](#) tyder begge på det samme: Datadrevet innovasjon vil gi enorme fordeler for næringslivet, offentlig sektor og innbyggere – for eksempel gjennom forbedret personlig medisin, ny mobilitet og gjennom dens bidrag til «det grønne skiftet».

Tilgang til stadig større mengder personlige data, industrielle data og offentlige data – kombinert med teknologisk endring i hvordan dataene lagres og behandles – vil bidra til innovasjon, verdiskapning og vekst.

VEDLEGG: STYRING OG KONTROLL I DSOP

Styringsmodell

DSOP-samarbeidet er først og fremst fundert på tillit mellom de ulike aktørene og gjensidig engasjement for oppdraget. Det er per i dag ingen bindende avtaler mellom de ulike aktørene, men alle har sluttet seg til et felles sett med kjøreregler, som går frem av dokumentet «Samarbeidserklæring DSOP».

Samarbeidserklæringen beskriver hvilke beslutninger som skal treffes på hvilket nivå. De ulike beslutningsnivåene er beskrevet nærmere under – og eksempler på slike beslutninger er faseoverganger i prosjektene.

Figuren over er hentet fra samarbeidserklæringen og brukes blant annet for å forklare at aktørene, ved hvert beslutningspunkt, kun forplikter seg til å kjøre én fase av et prosjekt – frem til neste beslutningspunkt. Dette senker listen for å bli med på et prosjekt og er et viktig prinsipp for DSOP.

Topplederforum

Topplederne i DSOP-samarbeidet møtes to ganger i året. Under et topplederforum utveksles status fra de ulike

prosjektene, og det fattes beslutninger som ifølge samarbeidserklæringen skal tas på toppledernivå. Dette kan for eksempel dreie seg om overgang fra konseptfasen til planleggingsfasen (beslutningspunkt 2 i figuren over).

Styringsgruppen i DSOP

Styringsgruppen består av ledere fra de samme aktørene som møtes i et topplederforum. Fordi møtene avholdes en gang i måneden, er de av et mer operativt slag enn topplederforum. Eksempler på beslutninger som skal fattes i styringsgruppen, er overgang fra idéfasen til konseptfasen (beslutningspunkt 1 i figuren over).

Programkontoret

Programkontoret møtes hver fjortende dag og består av én til to representanter fra de ulike aktørene i DSOP. I listen nedenfor kan du se de ulike hovedoppgavene til programkontoret.

- Ansvarlig for idéfasen
 - diskutere og videreutvikle ideer

- fatte beslutninger om hvilke faseoverganger til konseptutredning som skal legges frem for styringsgruppen
- Fungerer som styringsgruppe for prosjekter i konseptfasen
- Bidrar til at alle faseoverganger går så smertefritt som mulig
- Bidrar, sammen med aktørenes kommunikasjonsavdelinger, til ekstern kommunikasjon
 - deltar i møter i interessentgruppen til DSOP
 - bidrar i forbindelse med pressemeldinger, nyhetsoppslag som berører DSOP, prisutdelinger, nominasjoner osv.
 - arrangerer den årlige DSOP-konferansen

Prosjektledelse

Alle aktører som bidrar til et fellesprosjekt, har hver sin prosjektleder for arbeidet som gjøres internt. I tillegg utnevnes en overordnet prosjektleder for fellesprosjektet, som koordinerer arbeidet på tvers av de ulike aktørene.

Denne prosjektlederen blir som regel utnevnt fra den aktøren med størst interesse for å få prosjektet gjennomført, men her er det ingen fast regel.

Prosjektlederen for fellesprosjektet kaller normalt inn prosjektlederne fra hver aktør til ukentlige prosjektledermøter for å sikre fremdrift og løse eventuelle konflikter i prosjektene. I tillegg møter prosjektlederen i styringsgruppen på månedlig basis.

Referansegrupper

Finansnæringen er representert i ledelsen til DSOP gjennom Bits (programkontoret, styringsgruppen og topplederforum) og Finans Norge (topplederforum). For at banker og forsikringsselskap skal oppleve at de har en reell påvirkningskraft i programmet, har næringen etablert én referansegruppe for bankene og én referansegruppe for forsikringsselskapene. Referansegruppene møtes månedlig og blir involvert i alle store beslutninger i programmet, som for eksempel ved faseoverganger.

